

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Jenovai Petra ügyvéd (**felperesi képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek a Gárdos, Mosonyi, Tomori Ügyvédi Iroda (**alpersi képviselő címe.**; ügyintéző dr. Szabó Dániel ügyvéd) által képviselt alperes neve (**alperes címe.**) alperes ellen azonnali hatályú felmondás jogellenességéből eredő kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. április 24. napján kelt 54.M.2954/2017/37. sorszámú ítélete ellen az alperes által 39. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 355.600.- (háromszázötvenötezer-hatszáz) forint elsőfokú és 177.800 (százhetvenhétezer-nyolcszáz) forint másodfokú perköltséget. A perköltség-összegek az ÁFA-t is tartalmazzák.

Az államnak felhívásra - az abban közölt módon és időben - a felperes 448.000 (négy száznegyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére köteles.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes 1994. február 1. napjától állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél. A 2015. május 1. napjától hatályos munkaszerződés-módosítás szerint ... Főosztály (...) szervezeti egységénél ellátási és költséggazdálkodási csoportvezető munkakörbe került. Személyi alapbére 700.000 forint volt. Közvetlen felettese **S.Z.** volt.
- [2] A felperes 2015. június 1. napján kelt munkaköri leírása szerint munkakörének célja, hogy az ... Csoport közvetlen vezetői feladatainak ellátásán keresztül felügyeli és irányítja a bankcsoport gépjárműparkjának üzemeltetését, az osztály tevékenységéhez kapcsolódó ellátási, valamint eszköz- és készletgazdálkodási feladatok ellátásával a bankcsoporton belül a napi folyamatos működést. Biztosítja a postázási, dokumentumkezelési és nyomdai feladatok hatékony és zökkenőmentes működését, felügyeli a csoport tevékenységéhez tartozó költségek tervezését, kontrollját és költséggazdálkodási feladatokon keresztül a bank stratégiájához illeszkedő költséggazdálkodás megvalósítását.
- A felperes felelős a csoport belső és külső munkatársainak szakmai felügyeletéért, a csoport éves tevékenységének megtervezéséért és megvalósításáért, a belső működési rend feladat- és felelősségi körének meghatározásáért, a vonatkozó külső és belső előírások, szabályok és iránymutatások betartásáért és betartatásáért, a csoport fejlesztésének megvalósításáért. Felelős továbbá a csoporton és a főosztályon belüli információáramlás biztosításáért, a szervezeti struktúra munkafolyamatainak

kialakításáért, szükség szerinti módosításáért. A vezetői feladatai körében meghatározásra került az is, hogy kialakítja és megvalósítja a csoport rövid és középtávú terveit, kialakítja és szükség szerint módosítja a csoport szervezeti struktúráját, munkafolyamatait, kijelöli a csoport feladatainak felügyeletéhez az irányokat és a technikai fejlesztéseket. Emellett az irányított dolgozók felé feladatokat oszt, valamint megszervezi, fejleszti és ellenőrzi a munkafolyamatokat.

[3] Az alperesi munkáltató 2012. évben vállalkozási szerződést kötött a ... Kft.-vel (a továbbiakban ...). A megállapodás alapján az alperes az üzemeltetési, gépjármű-flottakezelési és iratkezelési feladatokat kiszervezte a ... részére, miszerint a gépjármű-flottakezeléssel kapcsolatos operatív feladatok kikerültek a bank tevékenységi köréből, ugyanakkor a bank, illetve pontosabban annak felperes által vezetett csoportja szakmai irányítást látott el a ... felett. A ... flottakezelési csoport vezetője **V.ZS.** lett, aki a kiszervezést megelőzően az alperesi bank alkalmazottja volt. A kiszervezést követően a felperes által vezetett csoport 4 banki alkalmazottból állt. Közülük **H.R.** volt az, aki a flottakezeléssel kapcsolatos feladatokat látta el. Emellett még kb. 20 külsős ... alkalmazott látott el flottakezelési feladatokat. A banki gépjárművek szervizelését és javítását a ... szervizpartner bevonásával látta el. Ezen szervizpartner 2014. októbertől 2015. májusig az .../... Kft., majd 2015. júniusától 2017. februárjáig a ... Kft. volt.

[4] A gépjárművek üzemeltetési, javíttatási folyamatát két dokumentum is szabályozta. Egyrészt a ... számú vezérigazgatói utasítás B.3.4. pontja, másrészt pedig a számú ügyviteli utasítás B.2.2. szám alatti rendelkezései. Ezek alapján a gépkocsihasználó, illetve a kijelölt gépkocsi-felelős kolléga feladata és felelőssége a részére átadott gépkocsi esetében a szervizelési intervallum betartása, a kötelező átvizsgálások megrendelése, valamint a KRESZ előírásainak megfelelő műszaki állapot és dokumentumok meglétének, érvényességének folyamatos biztosítása. A ... felelőssége, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján folyamatosan ellenőrizze és kontrollálja, hogy az autók szervizelése rendben, a gépkocsi szervizkönyvében rögzítetteknek megfelelően megtörtént. A szervizeltetésnek két fajtája volt: egyrészt a kötelező, rendszeres, másrészt az eseti szerviz. A szervizigény bejelentése akként történt, hogy a problémát a bank adatbázisában kellett rögzíteni, melyhez a ...-nek is hozzáférése volt. A szervizelés, javítások, megrendelések körében a ... az alperes levelezőrendszerét használta. A szervizigény a garázmesterhez futott be, aki időpontot egyeztetett az autó használójával, majd az autót a szerviznek átadta a ... által kinyomtatott bejelentő lappal, melyen az észlelt meghibásodás szerepelt. Ezt követően került át az autó a szervizbe, ahol az átvizsgálását követően nyilatkoztak az igény jogosságáról és a javítás szükségességéről. A márkaszerviz az általa észlelt egyéb meghibásodásokat is jelölte és e körben a garázmesterrel egyeztetett. A szerviz az alkatrész beszerzése és a javítás elvégzését követően a ... felé állított ki számlát, aki azt a bank felé tovább számlázta. A ... részéről a bankkal akkor kellett egyeztetni, amennyiben a javítás összege a 100.000 forintot meghaladta. Az egyeztetést ezen esetekben **V.ZS.** és **H.R.** végezte.

A felperesi csoport a szakmai ellenőrzés körében a gépjármű korát, a bejelentett hibát, valamint azt vizsgálta, hogy korábban volt-e szervizben az autó és azon milyen javítás történt. Ez alapján mérlegelték a javítás szükségességét, mely feladatot **H.R.** látta el. A szervizelés megtörténtét követően a szerviz ún. előszámlát küldött a garázmesternek, amely tartalmazta a cserélésre került alkatrészeket. Amennyiben a ... az előszámlát jóváhagyta, abban az esetben került sor a végső számla szerviz általi kiállítására. A ... havi összesítő számlát küldött a bank felé az alapján, hogy milyen javításokat végzett el a szerviz. A felperesnek a számlák körében állt fenn az ellenőrzési kötelezettsége.

- [5] A használt gépjárművek értékesítéséről és annak folyamatáról rendelkező ügyviteli utasítás hivatkozott pontjai szerint a külső partner az eladásra szánt autó részletes áttekintését követően elkészíti az autó állapotfelmérését és vételi ajánlatot készít, melyet a bank részére megküld. A külső partner által készített állapotfelmérés alapján a ... elkészít egy Eurotax vételi és eladási kalkulációt. A külső partnertől kapott vételi ajánlat és a ... által készített Eurotax vételi és eladási kalkuláció alapján kerül meghatározásra a licit indulási ára. Az ár meghatározásának módjára az ügyviteli utasítás egy számítást tartalmazott. Ezt követően került sor az értékesítésre, melyet egy háromlépcsős folyamat szerint kellett lefolytatni. Elsődlegesen a zárt internetes licitre került sor, kizárólag a ...-csoport dolgozói részére. Amennyiben ezen körben az autó a licitrendszerben regisztrált kereskedők részére nem került értékesítésre, akkor került sor egy nyílt licit meghirdetésére. Ennek eredménytelensége esetén a kereskedőnek kellett az autót megvennie vételi áron, mely árból az igazságügyi szakértői vélemény készítésének és a licit lebonyolításának költségét levonásba kellett helyezni, hiszen ezek a vevőt terhelő költségek voltak.
- [6] 2012. és 2015. közötti időszakban az értékesítés az ... Kft. közreműködésével történt. 2015. december 8. napján háromoldalú együttműködési megállapodás jött létre a bank, mint megbízó, a ..., mint értékesítő és a ..., mint közreműködő között. Ugyanezen szolgáltatásra hasonló jellegű szerződést kötött az alperes 2016. november 8. napján az ... Kft.-vel is.
- [7] A licitár meghatározása érdekében elkészítendő Eurotax értékelést a ... részéről **V.ZS.** végezte. Az Eurotax egy nemzetközi adatbázis, melyből az autók paramétereinek a futott km, illetve a gépjárműre vonatkozó egyéb adatok beírását követően a rendszer meghatározza a gépjármű eladási, illetőleg vételi árát. Az Eurptax értékelést a ...-hez történő kiszervezést megelőzően szintén **V.ZS.** - akkor még, mint banki alkalmazott - végezte, majd a kiszervezést követően ezen rendszer és program az ő gépére került telepítésre. Tekintettel arra, hogy a rendszer csak banki alkalmazott néven lehetett, ezért a regisztráció a banki alkalmazottként dolgozó **H.R.** nevére került.
- [8] Az Eurotax értékelés elvégzését követően a licit cég állapotfelmérést végzett, ahol egy igazságügyi gépjárműszakértő vizsgálta meg az autót és annak alapján határozott meg egy szakértői árat. Ennek tudatában a szervizpartner egy kötelező érvényű ajánlatot adott, melyen a gépjárművet sikertelen licit esetén kötelezően megvásárolta. Az elkészült Eurotax értékelést, valamint az igazságügyi szakértői véleményben foglaltakat **V.ZS.** összesítette és küldte meg a felperes által vezetett csoport részére. A felperesi ellenőrzést és aláírást követően kerülhetett sor az utasításban foglalt szabályok szerint az értékesítésre.
- [9] A ...-n a flottaüzemeltetés körében ún. „hordós kártyák” voltak rendszeresítve, melyek funkciója a garázmesteri irodában a mindennapi üzemeltetés során használt dolgok megvásárlása és az újonnan vásárolt autók tankolása volt. A ... utcai székházban két kártya állt rendelkezésre, melyek közül az egyik a felperes csoportjába tartozó **H.R.** birtokában volt, a másikat pedig a ... garázmestere használta. A hordós kártyákkal történő vásárlások, számlák ellenőrzése a felperes feladatát képezte, melyre utólagosan, az összesített számla alapján tudott sor kerülni. A hordós kártyákkal történő vásárlásokról külön kimutatás nem készült.
- [10] A ... Kft. ügyvezető igazgatója, **T.T.** 2016. nyarán jelezte felperes felé, hogy problémák merültek fel, **V.ZS.** visszaélést folytat. A felperes ekkor a felettesével történő egyeztetést követően **T.T.**-nak

azt jelezte, hogy írásban tegyen bejelentést. **T.T.** azonban a szóbeli bejelentést követően a problémát írásban nem jelezte. 2017. februárjában a ... a ... Kft-vel kötött szerződést felmondta. Ezt követően május 12. napján tett **T.T.** e-mail útján bejelentést a felperesnél a bank flottaüzemeltetési és karbantartási tevékenységére vonatkozóan. Felperes ezen bejelentést továbbította az alperesi ... csoportnak, részükre **T.T.** egy részletes bejelentés és az azt alátámasztó bizonyítékokat is átadott. Ennek alapján került sor egy széleskörű vizsgálat lefolytatására.

[11] A munkáltató 2017. szeptember 11. napjától kezdődően mentesítette a felperest az Mt. 55. § (2) bekezdése alapján a munkavégzési kötelezettsége alól.

[12] 2017. szeptember 12. napján készült el a vizsgálatról szóló 6/2017. számú jelentés-tervezet, melyet a Fegyelmi Bizottság 2017. szeptember 14. napján tárgyalta meg. A Fegyelmi Bizottság megállapította, hogy felperessel kapcsolatosan további kérdések tisztázása szükséges, ezért szeptember 20. napján ismételt meghallgatására került sor. 2017. október 9. napján készült el a ... számú összefoglaló jelentés. Ebben a szervizeltetés, gépjárművek javíttatása körében megállapításra került, hogy a ... alkalmazásában álló - fizikailag a bank székházaiban tevékenykedő - személyek irányították és ellenőrizték ténylegesen, **V.ZS.** csoportvezető irányításával a szervizeltetést és a javíttatást. Az érintettek a bank levelezőrendszerét használták, melynek következményeként a ... tényleges rálátással nem rendelkezett a tevékenységük fölött, így a banki oldalról a hatékony ellenőrzés és kontroll nem tudott megvalósulni. Rögzítette a vizsgálati jelentés, hogy sem a ...-nek, sem a banknak a vizsgált időszakban egységes rendelés-nyilvántartása - amely az egyedi azonosítóval való nyomon követést, illetőleg azt tette volna lehetővé, hogy a rendeléseket kontrollálni lehessen - nem volt. Az ... Kft-vel való együttműködés ideje alatt a megrendelések telefonon keresztül történtek **V.ZS.** által, a ... Kft. idejében pedig e-mail útján **M.P.** által. Ez utóbbi esetben volt lehetőség a megrendelések megtekintésére, mely kapcsán több visszaélést, gyanús eseményt is feltártak, **M.P.**, **M.Á.**, **V.ZS.**, valamint **H.Cs.** érintettsége volt megállapítható. A 2014-2017. közötti időszak tekintetében vizsgált, a bank irányába kiállított szerviz és javítási számlák alapján arra következtettek, hogy a gépjárművek fékbetéteit és féktárcsáit nagy valószínűséggel a szükségesnél nagyobb gyakorisággal cserélték. Ennek indokoltságát utólagosan, ténylegesen bizonyítani az időmúlásra, valamint arra tekintettel sem lehetett, hogy megfelelő állapotfelmérő lap nem állt rendelkezésre, és a banki oldalról a javítás és annak szükségessége ellenőrzésre nem került. Rögzítésre került, hogy négy, nem banki tulajdonban álló gépjárműre került szerviz- vagy alkatrész-megrendelés **M.P.** által oly módon, hogy a teljesítés ellenértékéről a számlát egy bankos gépjárműre kérte kiállítani. A vizsgálat során a ... Kft. által kiállított fiktív számlák kerültek feltárássra, a felperes azonban azt nem ellenőrizte, hogy **M.P.** ténylegesen milyen megrendeléseket küldött ki a ... Kft. irányába. A ... házon belül az ellenőrzést az eset kapcsán lefolytatta, melynek eredményeként **M.P.** eltávolításra került. A ...-tól többször is kért részletes tájékoztatást a belső vizsgálatok eredményéről, melyről emlékezete szerint 2016. szeptemberben kapott egy általános tartamú tájékoztatást. A bankon belül csak **S.Z.**-nak jelezte az ügyet, részére az általános tájékoztatást bemutatta.

Megállapításra került továbbá, hogy a javítási megrendelések szükségességének és azok teljesülésének banki, fizikai ellenőrzése nem valósult meg, a megrendelések nem nyomon követhetőek. A ... Kft. közreműködött, segédkezett a visszaélési folyamatban, saját tulajdonú autókba alkatrészrendelés történt banki gépkocsi név alatt és annak költségére, valamint el nem végzett szerviz-óradíjak kerültek kiszámlázásra.

A használt autók értékesítése körében megállapításra került, hogy az ... időszakában a szervizcég volt, amely a gépjárművet nemcsak szervizelte és az eladás előtt értékelte, hanem „bizományos”

formában utólagos fizetéssel meg is vásárolta a banktól. Az eladási ár alapját az Eurotax vételi ár képezte az ... Kft. által megállapított hibák értékével csökkentetten.

Rögzítették továbbá, hogy a bank ellenőrzési lépésének számító, banki Eurotax értékelést, állapotfelmérést nem a felelős banki alkalmazott, **H.R.**, hanem **V.ZS.** végezte. Az érintett felek részéről elismerésre került, hogy **H.ZS.** user-ével a gépjárművek ellenőrzését nem a bank, hanem az a **V.ZS.** végezte, aki az egész folyamatot indította. Mindezekre a felperes tudtával és beleegyezésével került sor. Ezáltal a bank számára ellenőrizhetetlenné vált, hogy valós adatok alapján került-e az adott gépjármű eladási értéke meghatározásra, továbbá, hogy a valóságnak megfeleltek-e az esetleges műszaki hibássá minősítések. A 2012-2015 közötti időszakban a bank 332 db járművet értékesített az ... irányába annak közreműködésével. Feltételezhető, hogy ezek között több nyomott, nem valós piaci áron került értékesítésre. Nemcsak, hogy ugyanazon személy határozta meg az eladásra szánt gépjármű értékét, amely végső soron az értékesítést lebonyolította, így vevői szerepben is megjelent, hanem a banki utóellenőrzést is **V.ZS.** végezte, aki az eladásokat előkészítette, ezáltal az ügyviteli utasítás B.3.2. pontja súlyosan sérült.

[13] Az ún. hordós, vagyis nem konkrét autókhoz kötött üzemanyagkártyák vizsgálata körében rögzítették, hogy azok felett a ... alkalmazottak diszponáltak, akik visszaéléseket követtek el. Ezen visszaélés **M.Á.** és **H.R.** részéről valósult meg.

[14] Az alperesi bank és a ... között létrejött vállalkozási szerződés alapján az ... Kft. bizományosi rendszerben részt vett az eladásra szánt gépjárművek értékesítésében. 2015. március és szeptembere között összesen 75 db gépjármű került értékesítésre az ... Kft. számára, melyek ellenértéke 94.102.400 forint összegben a bank számára nem került kifizetésre. Az esetről 2015. szeptember 29-én L/N útján küldött tájékoztatást a felperes.

[15] A munkáltató 2017. szeptember 29. napján azonnali hatályú felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát. A felmondás indokolása szerint:

„A munkáltató a gépjármű flottakezelési és üzemeltetési tevékenységével kapcsolatosan belső vizsgálatot folytatott. A vizsgálat megállapította, hogy a gépjármű flottakezelési üzemeltetési tevékenység ellátása során, számos szabálytalanságra és visszaélésre került sor. A Bank ismeretlen tettes ellen büntető feljelentést tett a visszaélések kivizsgálása érdekében.

A bejelentésben foglaltak alapján a banki flottakezelési és üzemeltetési tevékenységekhez kapcsolódóan, személyes meghallgatások és a rendelkezésre álló releváns dokumentumok, adatok és információk alapján az alábbiak kerültek megállapításra.

[16] A javítási megrendelések szükségességének és azok teljesülésének ellenőrzése és felügyelete nem valósult meg. A szerviz és alkatrész beszerzések banki rendszerekben nem voltak egyértelműen nyomon követhetőek. El nem végzett szolgáltatások után kerültek szerviz óradíjak kiszámlázásra. Nem a munkáltató tulajdonában álló gépjárművekhez történtek alkatrész rendelések banki tulajdonában álló gépjárművek dokumentációjának felhasználásával, a munkáltató költségviselése mellett.

Ugyanazon partnercég határozta meg az eladásra felkínált gépjárművek piaci értékét, mely végső soron az értékesítést lebonyolította és vevőként is megjelent, továbbá a banki utóellenőrzést is ugyanaz a személy végezte, aki az értékesítéseket előkészítette.

A munkáltató megállapította továbbá, hogy 2016 nyarán a ... úti ... Kft. részéről bejelentés érkezett a hivatkozott visszaélésekre vonatkozóan, azonban Ön a bejelentést nem továbbította a munkáltató ellenőrzési területei felé.

- [17] 2015. március 17. napja és 2015. szeptember 4. napja között a munkáltató összesen 94.102.400,- Ft értékben értékesített gépjárműveket a ... Kft. (... Kft.) számára, de a ... Kft. a gépjárművek ellenértékét a Munkáltatónak nem fizette meg.

A Munkáltató megállapította továbbá, hogy a Munkáltató tulajdonában lévő, ún. „hordós”, azaz meghatározott gépjárműhöz nem tartozó benzinkártyákkal több alkalommal visszaélések történtek. Ezen kártyák használatának és nyilvántartásának belső eljárás rendjét és nyilvántartásának szabályait nem alakította ki. Megállapítást nyert továbbá, hogy nem alakította ki a használt banki gépjárművek értékesítéséhez kapcsolódó, a munkáltatói ellenőrzési lépésnek számító, ún. Eurotax értékeléshez kapcsolódó személyi használatú jogosultságok (kódok) használatának szabályait.

- [18] A munkáltató megállapítja, hogy Ön, mint a gépjármű flottakezelési- és üzemeltetési tevékenységért felelős vezető, feladatait súlyosan gondatlanul látta el. A munkaköréhez kapcsolódó alapvető ellenőrzési, irányítási és felügyeleti feladatokat nem látta el, a felügyelete alá tartozó flottakezelési- és üzemeltetési tevékenységet végző munkavállalókra és szerződött partnerekre vonatkozóan. Munkaviszonyból származó kötelezettsége lett volna követhető és ellenőrizhető nyilvántartást vezetni, a felügyelete alá tartozó munkavállalók munkáját rendszeresen ellenőrizni, illetve a súlyos visszaélések felderítésére és esetleges megelőzésére is alkalmas kontroll mechanizmusokat is működtetni, továbbá a visszaéléseket megalapozó bejelentéseket kivizsgálni és értékelni.

Fenti magatartását a munkáltató olyan minősített kötelezettségszegésnek értékeli, mely megalapozza a munkaviszonyának azonnali hatályú felmondással történő megszüntetését."

- [19] A kiszervezés célja az operatív feladatok külső szolgáltató általi ellátása, a szolgáltatás megszervezése, lebonyolítása volt, az alperes pedig a ... alkalmazottai felett szakmai, irányítási és felügyeleti jogosítvánnyal rendelkezett. Az ellenőrzést közvetlenül **H.R.** végezte, mint banki flottamenedzser, felperes feladata ebben a körben **H.R.** munkájának, valamint rajta keresztül a ... tevékenységének az ellenőrzése volt. A ... Flottakezelési Csoport vezetője a kiszervezést követően **V.ZS.** lett, aki a kiszervezést megelőzően az alperesnél munkaviszonyban garázmesteri feladatokat látott el.

A felperes kérelme, az alperes ellenkérelme

A felperes a pontosított, módosított keresetében a jogviszony jogellenes megszüntetésére tekintettel az Mt. 82. § (4) bekezdése alapján háromhavi felmondási időre járó távolléti díj címén 2.100.000 forint, végkielégítés címén öthavi távolléti díj összeg, azaz 3.500.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest, valamint perköltségigényt is előterjesztett.

- [20] A felperes a keresetében elsődlegesen az alperesi felmondás elkésettségére hivatkozott. A gépjármű értékesítéséből származó ellenérték alperes részére való meg nem fizetése körében hangsúlyozta, hogy az ügyletekre 2015-ben került sor és a vételár is ekkor vált esedékessé. Ebből adódóan az alperesnek nyilvánvalóan tudomása volt arról, hogy a kiállított számla alapján a vételár nem került kifizetésre. Mindezekre tekintettel a 2017. szeptember 29. napján kelt felmondásra figyelemmel az Mt. 78. § (2) bekezdésében foglalt tudomásszerzéstől számított 15 napos szubjektív és az ok bekövetkezésétől számított egy éves objektív határidő is eltelt. A javítás-megrendelésekkel való visszaélésre alapított felmondási ok kapcsán a felperes hangsúlyozta, hogy az alperesnél a szerviz- és alkatrész-beszerzéseket tételesen nyomon követő rendszer nem állt rendelkezésre, valamint alkatrész-szintű ellenőrzést sem a munkaköri leírás, sem a belső szabályok, utasítások nem követeltek meg. Az ellenőrzés számlaszinten és összköltségi szinten történt meg. Ebből adódóan vitatta, hogy e körben kötelezettségszegést követett volna el. Sérelmezte a kötelezettségszegés általánosító megjelölését figyelemmel arra, hogy a felmondásból konkrét beazonosítható mulasztás volt megállapítható.
- [21] A gépjárművek értékesítése kapcsán vitatta annak valóságát, hogy ugyanazon partnercég határozta volna meg az alperes által eladásra kínált gépjárművek piaci értékét, amely az értékesítést is lebonyolította és végső soron vevőként megjelent. A ... az értékesítésben az adminisztrációt végezte, melybe beletartozott az Eurotax elkészítése, az autó okmányainak összekészítése, valamint a licit lezárását követően a vevő értesítése és az adásvételi szerződés előkészítése. Kiemelte, hogy az értékesítés során legalább kettő különböző, az Eurotax értékelés és egy független igazságügyi szakértői értékelés is történt. Ezen rendszert a felperes vezette be az alperesnél a csoportvezetővé történő kinevezését követően.
- [22] A 2016. nyarán érkezett bejelentés továbbítása kapcsán rögzítette, hogy **T.T.** a visszaélést konkrétumok megjelölése nélkül, szóban említette számára. Felperes ekkor kérte, hogy a bejelentést írásban, konkrétumok megjelölésével tegye meg, erre azonban nem került sor. Írásbeli bejelentés csak 2017-ben érkezett. Hangsúlyozta, hogy kötelezettséget nem szegett, sőt a bank gyakorlata szerint járt el akkor, amikor **T.T.**t tájékoztatta arról, hogy írásban tegyen bejelentést.
- [23] A ... Kft. részéről történő értékesítés körében hangsúlyozta, hogy a csoportvezetői munkakört 2014. végétől látta el. A ki nem fizetett autók értékesítési folyamatának leírását és az e körben kötött szerződést nem felperes, hanem még az elődei hozták létre, így egy olyan, az események ismeretében hibás folyamat miatt bekövetkezett eseményt ró a terhére az alperes, amelynek a kialakításában ő nem vett részt. Hangsúlyozta továbbá, hogy a kifogásolt alperesi értékesítésre azt megelőzően került sor, hogy a flottakezelési és az üzemeltetési feladatok a felperes munkakörébe tartoztak volna. A kimenő számlák és azok kiegyenlítésének nyomon követése pedig a munkakörébe nem tartozó feladat volt.
- [24] Az ún. hordós benzinkártyákkal való visszaélés kapcsán hivatkozott arra, hogy annak kialakult gyakorlata volt a banknál, és a bankcsoportra vonatkozó utasítások és belső szabályzatok konkrét előírást e körben nem tartalmaztak. Hangsúlyozta, hogy a hordós üzemanyagkártya forgalma a teljes üzemanyagköltség töredéke volt, valamint, hogy a létszámleépítés okán három helyett csupán egy alkalmazott állt rendelkezésre a flottakezelési feladatok ellátására. Belső eljárási rend és nyilvántartási-kidolgozási kötelezettséget részére a szabályzatok, utasítások nem írtak elő, így ilyen

mulasztás őt nem terheli. Az ellenőrzés, kontroll funkciót pedig a csoport - azon belül felperes - megfelelően ellátta.

- [25] Az Eurotax értékeléshez kapcsolódó jogosultságok és kódok beállítása körében hangsúlyozta, hogy a csoport egy Eurotax szoftverrel rendelkezett, amely a garázmester asztali számítógépére került telepítésre. A szoftvert az Eurotax informatikusa a banki informatikus jelenlétében telepítette. A garázmester (**V.ZS.**) korábban banki alkalmazott volt.
- [26] Az alperes ellenkérelmében a felperesi kereset elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérte.
- [27] Álláspontja szerint a felmondásban rögzített kötelezettségszegések határidei megtartottak. E körben kiemelte, hogy az alperes a teljes vizsgálatot az összefoglaló jelentés elkészítésével 2017. október 9. napján zárta le. Az eljárás során a felperes két alkalommal is meghallgatásra került, másodjára 2017. szeptember 20. napján, így a munkáltatói jogkör gyakorlója csak ezen második meghallgatás során szerzett teljes körűen tudomást a felperesi kötelezettségszegés tényéről, mértékéről, a felperes vétkességének súlyáról, tehát ekkor jutott mindazon információk birtokába, melyek alapján az azonnali hatályú felmondásról dönteni tudott. Az objektív határidő kapcsán kiemelte, hogy a felperesi kötelezettségszegés folyamatos, valamint több azonos, illetve hasonló magatartás megvalósításával történt. Az irányadó bírósági gyakorlat alapján pedig a kötelezettségszegés folyamatosságát az objektív határidő tekintetében is figyelembe kell venni.
- [28] A javítási megrendelésekkel kapcsolatos visszaélések körében hivatkozta, hogy a felperesnek, mint csoportvezetőnek az egyik leglényegesebb kötelezettsége volt az alperesi gépjárműpark üzemeltetésének felügyelete és irányítása, valamint a csoport tevékenységéhez kapcsolódó ellátási eszköz- és készletgazdálkodási feladatok teljesítése. Kiemelte továbbá, hogy a felperes által vezetett csoport belső és külső munkatársainak szakmai felügyelete, a csoport belső működési rendjének, feladat- és felelősségi körének meghatározása szintén a felperes alapvető munkaköri kötelezettsége volt. Az összefoglaló jelentés alapján megállapításra került, hogy a gépjárművek szervizeltetését és javíttatását az alperes egy szervizpartner bevonásával végezte. A partner oldaláról olyan személyek irányították és ellenőrizték ezen folyamatot, akik az alperes telephelyén tevékenykedtek és a feladataik ellátása során az alperes levelező rendszerét használták. A rendelésekkel kapcsolatosan sem az alperes, sem a partnercég nem rendelkezett olyan nyilvántartásokkal, amelyekkel a rendeléseket nyomon lehetett volna követni. Ebből adódóan feltételezhetően egyes gépjárművek egyes alkatrészeit a szükségesnél nagyobb gyakorisággal cserélték. A felperes tehát megszegte azon lényeges kötelezettségét, amely az alperesi gépjárműpark üzemeltetésének felügyeletére, a felperes által vezetett csoport felügyeletének fejlesztésére vonatkozott. Megállapításra került a belső vizsgálat során továbbá az is, hogy a bank tulajdonában álló gépjárművekre szerviz- vagy alkatrész-megrendelés oly módon történt, hogy a teljesítés ellenértékéről a számlát egy, a bank tulajdonában álló gépjárműre kérték kiállítani. Felperes tudott arról, hogy ilyen visszaélés történt a csoport munkája során, azonban az ellenőrzési kötelezettségének nem tett eleget. Nem vonta ellenőrzési körébe, hogy a visszaélésekkel kapcsolatba hozott személy nevéhez milyen megrendelések fűződtek. Felperes tehát nem alakított ki egy olyan munkafolyamatot, amely lehetővé tette volna a szervizelések és a megrendelések megfelelő nyomon követését. Ezen túl a belső és külső munkatársak felügyeleti kötelezettségének sem tett eleget, így lehetőséget teremtett a visszaélésekre.

- [29] A gépjárművekkel kapcsolatos visszaélések körében előadta, hogy arról, hogy az értékelést nem az arra kijelölt alperesi munkavállaló végezte - hanem az alperes partnercégénél jogviszonyban álló személy - a felperes is tudomással bírt, a szabálytalan eljáráshoz a beleegyezését adta. A felperes csoportvezetőisége alatt alakult ki egy olyan eljárás, amely alapján az alperesi partnercég, illetőleg annak munkatársai a saját maguk által meghatározott nyomott áron vásárolhatták meg az alperesi flottába tartozó gépjárműveket. Ez pedig arra vezethető vissza, hogy a felperes megsértette a külsős és belsős munkavállalók felügyeletével kapcsolatos lényegi kötelezettségét.
- [30] A bejelentés továbbításának elmulasztása kapcsán kifejtette, hogy a felperes lényeges kötelezettségei közé tartozott a gépjárműpark üzemeltetésének felügyelete, irányítása, valamint az információ-áramlás biztosítása, azonban a felperes a részére közölt információ kivizsgálása iránt nem intézkedett, valamint azt nem továbbította az alperes illetékes szervéhez. Hangsúlyozta, hogy amennyiben a csoport tevékenységével kapcsolatosan a visszaélésnek akár csak a gyanúja is felmerült, akkor a felperes köteles lett volna annak kivizsgálása érdekében intézkedéseket tenni, még akkor is, ha a bejelentést csupán folyósói pletykának tekintette.
- [31] A hordós benzinkártyákkal kapcsolatos visszaélések körében a felperes megszegte a kötelezettségét azáltal, hogy olyan munkafolyamatokat alakított ki, amelyek nem voltak alkalmasak az üzemanyagkártyákkal kapcsolatos visszaélések megakadályozására, illetve, hogy nem alakított ki olyan munkafolyamatot, amely a kártyák felhasználásának ellenőrzését lehetővé tették volna. Kiemelte továbbá, hogy a felügyeleti kötelezettségét megsértve nem vizsgálta az üzemanyagkártyák használatának rendjét, ezzel lehetővé téve a visszaélések megvalósulását.
- [32] A személyi jogosultság használata körében hangsúlyozta, hogy a szabálytalan használatra a felperes tudtával és beleegyezésével került sor, így a felperes megsértette egyrészt a belső szabályok betartására vonatkozó, másrészt a csoport belsős és külső munkavállalóinak felügyeletére vonatkozó lényeges kötelezettségét. Nem alakította ki az erre vonatkozó pontos szabályokat sem, melyekkel a visszaélés megelőzhető lett volna.
- [33] A felperes vétkessége körében kiemelte, hogy amennyiben a csoportvezetői feladatait megfelelően látta volna el, akkor fel kellett volna ismernie, hogy milyen visszaélésekre lehetőséget teremtő hiányosságok tapasztalhatók. Információ esetén pedig mindent meg kellett volna tennie azok felderítése és a további visszaélések megakadályozása érdekében.

Az elsőfokú bíróság határozata

- [34] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest felperes részére történő, a jogviszony jogellenes megszüntetésére figyelemmel felmondási időre járó távolléti díj címén 2.100.000 forint, végkielégítés címén 3.500.000 forint, valamint perköltség címén 280.000 forint megfizetésére. Ezen felül akként rendelkezett, hogy az alperes külön felhívásra, az állam javára 336.000 forint eljárási illeték megfizetésére köteles.
- [35] A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban Mt.) 78. § (1) és (2) bekezdéséből kiindulva rögzítette, hogy elsődlegesen az azonnali hatályú felmondás gyakorlásának

határidejére vonatkozó rendelkezések megtartottságát vizsgálta. Ezt követően kellett az alperesnek bizonyítania az intézkedésben foglalt indokok világos, valós és okszerű voltát, valamint azt, hogy a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegte.

[36] A javítások, alkatrészek beszerzése körében megfogalmazott felmondási indok kapcsán arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperesnél hatályos ügyviteli utasítás szerint a szervizelés folyamatos ellenőrzése és kontrollja a ... felelőssége. Az utasítás azonban konkrét eljárási szabályokat nem tartalmazott, mindössze egy folyamatábrát, mely szerint a feladatok a garázmester (...), a gépkocsifelelős és a külső partner (szerviz) között kerültek megbontásra. Ezen előírásból azonban nem volt az megállapítható, hogy a szerviz szükségességének megállapítása a gépkocsifelelős feladatkörébe tartozott volna. A felperes előadása, valamint **S.Z.** tanúvallomása alapján tényként fogadta el, hogy a szervizigény beérkezését követően annak szükségességéről való döntés nem tartozott a bank feladatai közé. Kiemelte, hogy a felperesi csoportnak, de még a ... garázmestereknek sem volt megfelelő eszközük és infrastruktúrájuk a műszaki állapot ellenőrzésére, ezért ebben a kérdésben a szerviz által adott javaslatnak volt relevanciája. A javítások szükségessége kizárólag a 100.000 forintot meghaladó összeg esetében tartozott a bank döntési hatáskörébe, mely konkrétan **H.R.** feladatkörét képezte, aki a nagyobb érték esetén felperessel is egyeztetett. A 100.000 forintot meg nem haladó javítás vagy alkatrészbeszerzés esetén a banknak csak a számlát kellett annak beérkezésekor ellenőriznie. **S.Z.** tanúvallomása alapján azt is megállapította, hogy a felperes és **H.R.** feladatainak mennyiségét figyelembe véve a javítás megtörténtéről való tényyszerű meggyőződés sem volt mindig kivitelezhető. **H.R.** a banki csoport részéről az autó, garázsba történő visszaérkezését követően szűrőpróbaszerűen ellenőrizte a szervizelés rendben való megtörténtét. A számlák ellenőrzése körében rögzítette a folyamat menetét, miszerint a szerviz kiállított egy előszámlát a garázmester részére, amely tartalmazta az elvégzett javításokat és a beszerelt alkatrészeket. A garázmester ezt összevetette a bejelentő lapon foglaltakkal, lehetőséghez mérten ellenőrizte, jóváhagyása után a szerviz kiállította a végső számlát a ... részére. A ... a bank részére havi összesítő számlát küldött, melynek ellenőrzése képezte a felperes feladatkörét. Az elsőfokú bíróság ítéletében kiemelte, hogy az alperes a számlák ellenőrzésének ezen módját nem kifogásolta, a felperes részére jelzéssel nem élt arra vonatkozóan, hogy a kialakított rendszer nem jól működik és olyan instrukciót sem adott, hogy milyen egyéb kontrollmechanizmusokat lenne szükséges a folyamatba beilleszteni. Konkrét elvárásokat nem fogalmazott meg. Kiemelkedő jelentőséget tulajdonított az elsőfokú bíróság azon körülménynek is, miszerint a felperes nem minősült vezető állású munkavállalónak, így tőle nem is volt elvárható, hogy egy évek óta jól működő rendszerbe belenyúljon és azon változtatásokat eszközöljön, legfőképp konkrét utasítás hiányában. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy nem alapozta meg az ellenőrzési kötelezettség elmulasztását egy olyan cselekmény elkövetése, amely egyáltalán nem volt előrelátható és melynek felmerülésével számolni sem lehetett. Hangsúlyozta továbbá, hogy igényelt változtatásokat a munkáltatónak kellett volna újra szabályoznia, vagyis ezen kérdés munkáltatói döntést igényelt volna. Kiemelte, hogy a kiszervezéssel önmagában kiengedett a bank egy ellenőrzési pontot a keze közül, melynek terhét nem lehet a felperesre telepíteni.

[37] Az egységes rendelés-nyilvántartás körében hangsúlyozta, hogy az alperesnél senki nem kifogásolta azt, hogy a banki rendszerhez hozzáférve a ... munkavállalói is azt használva intézték a megrendeléseket. Amennyiben ilyen külön nyilvántartási rendszer létrehozásának szükségessége felmerült volna, az mindenképpen munkáltatói döntést feltételezett volna. Az elsőfokú bíróság ítéletében arra a következtetésre jutott, miszerint a felperes az összesítő számlák ellenőrzési

kötelezettségének eleget tett, amit az is bizonyított, hogy ő volt, aki észrevette **M.P.** és a ... összejártságát. E körben kiemelte, hogy az eset kapcsán a bankot anyagi hátrány nem érte, valamint a felperes az ügyről a vezérigazgató-helyettesnek is beszámolt, aki részéről szintén nem fogalmazódott meg igény az erősebb kontroll alkalmazása iránt.

Az el nem végzett szolgáltatások utáni szerviz óradíjak kiszámlázása körében rögzítette, hogy az alperes a peres eljárás során konkrét tényállást nem adott elő, így annak valóságát sem bizonyította.

A banki tulajdonban álló gépjárművek dokumentációinak felhasználásával a munkáltató költségviselése mellett történt alkatrész-rendelések kérdéskörben az elsőfokú ítélet hangsúlyozta, hogy e körben a **M.P.** és a ... Kft. alkalmazottja által elkövetett visszaélések kerültek megjelölésre. A becsatolt számlák 2016. május 31-i keltezésűek, vagyis az azonnali hatályú felmondást több mint egy évvel megelőzően keletkeztek. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes az ok bekövetkezésétől számított egy éven túl hivatkozott a felperes ezzel kapcsolatos kötelezettség-szegő magatartására, azaz az intézkedést megalapozó cselekmény megvalósulása óta több mint egy év eltelt, így az objektív határidőt e körben a munkáltató elmulasztotta.

[38] Mindezek alapján arra a következtetésre jutott a javítással, szervizeléssel kapcsolatos felmondási indokok vonatkozásában, hogy a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét - azzal, hogy nem alakított ki további kontrollpontokat a javítások és az alkatrészbeszerzések körében - nem szegte meg, hiszen erre vonatkozó munkáltatói elvárás irányába nem fogalmazódott meg. A felperes terhére pedig az nem róható, hogy nem látta előre a külsős kollégák visszaéléseit. Kiemelte továbbá, hogy az alperes az eljárás során maga sem tudta konkrétan megjelölni, hogy mit kellett volna a felperesnek tenni az esetek megakadályozására. A munkavállalótól pedig nem várható el, hogy a problémákat észlelje és előre lássa.

[39] A gépjárművek értékesítése és a személyi használatú jogosultságok (kódok) használata körében a határidők vizsgálata során az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a 2012-2015. közötti időszakban megvalósuló problémák a felperes jogviszonyának megszüntetését megelőzően másfél évvel korábban történtek, így az egy éves objektív határidő elteltét követően ezen cselekmények már nem szolgálhattak az azonnali hatályú munkaviszony megszüntetésének jogszerű indokaként.

A gépkocsi eladási árának meghatározása körében szükséges banki ellenőrzés elmaradásával összefüggésben az elsőfokú bíróság ítéletében kiemelte, hogy **S.Z.**, a felperes közvetlen felettese is tudomással bírt arról, hogy az Eurotax program technikailag **H.R.** nevére került, - banki alkalmazotti mivolta okán - azonban ténylegesen azt **V.ZS.** ... alkalmazott használta. Ebben a körben jelentőséget tulajdonított annak a körülménynek, hogy felperes 2015-ben létesült csoportvezetői munkaköre létesítésekor már ezt a régóta működő gyakorlatot vette át és folytatta. Az alperes azon hivatkozása, miszerint az Eurotax értékelés az objektív adatokon felül szubjektív értékelést is tartalmazott, az elsőfokú bíróság álláspontja szerint nem nyert bizonyítást arra tekintettel, hogy amennyiben szubjektív adatok is felvitelre kerültek az értékelésbe, azt a felperes utóbb ellenőrizte. A felperes ugyanis az értékesítendő gépkocsira vonatkozóan **V.ZS.** részéről egy összefoglaló anyagot kapott, amely tartalmazta a szerviz állapotfelmérését, azaz a szakértői véleményt az autóról, valamint az Eurotax értékelést. A felperes ebben a körben tehát egy utólagos kontrollt végzett, amikor egyeztetette az adatokat, átnézte az értékelést, valamint a szakvéleményt. Mindezek alapján megállapította, hogy a felperes a gépjármű értékesítési árának meghatározásakor azzal, hogy eltűrte, hogy az Eurotax értékelést a ... részéről banki jogosultsággal **V.ZS.** végezze, nem szegte meg a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét.

- [40] A **T.T.** által 2016. nyarán tett bejelentés vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletében hangsúlyozta, hogy **T.T.** konkrét információval nem szolgált, az állítása alátámasztásául a birtokában meglévő bizonyítékokat a felperesnek nem adta át. Felperes **T.T.** felé jelezte, hogy a problémát írásban tolmácsolja a bank felé, valamint az esetet követően személyes megbeszélés alkalmával felettesét, **S.Z.t** mindezekről tájékoztatta. Ezzel kapcsolatosan kiemelte az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a felperes az utasításnak megfelelően járt el, amikor **T.T.** felé azt kommunikálta, hogy a konkrét problémát írásban rögzítse és jelezze a bank felé. Álláspontja szerint a felperestől nem volt elvárható, hogy az utasítás ellenére konkrétumok és bizonyítékok megjelölése nélkül a szervizpartner részéről tett kijelentést továbbítsa a munkáltató ellenőrzési területe felé. Mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy **T.T.** 2016-os szóbeli bejelentése körében a felperes a munkaviszonyból származó kötelezettségét nem szegte meg, mivel arról haladéktalanul tájékoztatta a felettesét, **S.Z.t**, akinek az utasítása szerint járt el akkor, amikor azt kérte **T.T.**től, hogy a problémával kapcsolatosan írásban tegyen bejelentést. Az pedig a felperes terhére semmiképpen nem értékelhető, hogy minderre ténylegesen csak több mint fél évvel később, 2017. februárjában került sor.
- [41] A flottapartner részére történő gépjármű-értékesítéssel kapcsolatos felmondási indok körében arra mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy ezen értékesítésekre 2015. évben került sor és a vételár kifizetése is ebben az évben vált esedékessé. Mindezen események tehát a felmondást megelőző két évvel korábban történtek, így az egy éves objektív határidőt az alperes ezen felmondási ok körében is elmulasztotta. E körben azt is hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy bár felperes csak 2015. május 1. napjától lett csoportvezető, az érintett beszerzéssel kapcsolatos eljárások azonban már ezt megelőzően megkezdődtek, így felperes csoportvezetői felelőssége fel sem merülhetett.
- [42] A hordós kártyákkal történő visszaélésekre alapított felmondási indok vonatkozásában kiemelte, hogy az alperesnél az üzemanyagkártyák használatára és ellenőrzésére vonatkozó szabályzat nem volt, a gyakorlatot pedig a mindennapi élet alakította ki, amely több éven keresztül a felperes csoportvezetőségét megelőzően is így működött. Hangsúlyozta, hogy a munkáltató oldaláról nem fogalmazódott meg olyan elvárás, miszerint ezen a gyakorlaton változtatni lenne szükséges. A felperesnek - tekintettel arra, hogy nem minősült vezető állású munkavállalónak - nem tartozhatott a felelősségi körébe egy egész rendszer önálló kialakítása. Mindez munkáltatói szintű döntést igényelt volna legalább elvi szinten. Megállapította továbbá, hogy a felperes tudomással rendelkezett arról, hogy az egyik ún. hordós üzemanyagkártya **H.R.** birtokában volt. Rögzítette, hogy a felperes a ... rendszeréhez hozzáfért, mely rendszerből az adatok ellenőrizhetők voltak. Megállapította, hogy a felperes az ellenőrzési, felügyeleti kötelezettségéből adódóan szűrőpróbaszerűen ellenőrizhette volna az adatokat, melyből látható és kiszűrhető lett volna a **H.R.** által elkövetett visszaélés. E körben felperes terhére a mulasztás megállapítható volt. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezen mulasztás önmagában nem volt olyan jelentős mértékű kötelezettségszegés, amely az azonnali hatályú felmondás munkáltatói intézkedést megalapozta volna.
- [43] Az elsőfokú bíróság összességében arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem járt el gondatlanul akkor, amikor az egyes, munkaköri leírásban meghatározott területekre vonatkozóan önmaga nem alkotott szabályzatot egy több éve kialakult és jól működő rendszerben úgy, hogy ezen igény a vezetői részéről sem fogalmazódott meg. Hangsúlyozta, hogy a munkaköri leírás

általánosságban tartalmazta az ellenőrzési, felügyeleti és irányítási feladatokat, amely önmagában nem jelenti azt, hogy a bankon belüli visszaélés esetén a csoportvezető munkavállaló felelőssége megállapítható lenne, hiszen ő nem látta előre a lehetséges visszaéléseket és nem épített be szigorúbb ellenőrzési pontokat a rendszerbe. Kiemelte azt is, hogy a korábban lefolytatott audit ellenőrzés is csak kisebb hiányosságokat tárt fel a gépjárműflotta körében, melynek okán új ellenőrzési folyamatok is beépítésre kerültek a rendszerbe. További kontrollpontok beépítésének a szükségességét azonban az audit sem jelezte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

- [44] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperesi kereset teljes egészében történő elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérte.
- [45] Álláspontja szerint az ítélet a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése okán helytelenül állapította meg a tényállást és abból téves jogi következtetésre jutott. Álláspontja szerint iratellenes az elsőfokú ítélet azon megállapítása, miszerint az alperes részére nem merült fel igény a számlaellenőrzéssel kapcsolatos folyamatok változtatása iránt. A számlákkal történt visszaélések mind a 100.000 forintot meghaladó értékű megrendelések kapcsán valósultak meg, amely igazolja, hogy a felperes nem tett eleget az ellenőrzési kötelezettségének. Az alperesi oldalról egyértelmű és írásban rögzített elvárás volt, hogy szükség esetén a munkafolyamatokon változtasson; ez a feladat és felelősségi kör a munkaköri leírásában kifejezetten megjelölésre is került. Mivel a csoport működését a felperes ismerte a legpontosabban, így az ellenőrzési hiányosságokkal is neki kellett tisztában lennie. Ezért volt elvárható irányába a szükséges ellenőrzési pontok felismerése, kidolgozása, a munkafolyamatok esetleges módosítása.
- [46] Megalapozatlanul fogadta el az elsőfokú bíróság azt a felperesi érvelés, hogy az Eurotax rendszerbe kizárólag objektív adatokat lehetett feltölteni. Bár a korábban végzett értékelések már a bizonyítási eljárás folyamán nem voltak elérhetőek, azonban ennek hiányában sem került igazolásra az, hogy szubjektív értékelést ne kellett volna végezni. Azonban még abban az esetben is, ha csak és kizárólag objektív adatokat lehetett az Eurotax értékelésben rögzíteni, akkor sem közömbös, hogy azt ki tette meg. Ezen objektív adatok ugyanis amennyiben hibásan kerültek rögzítésre, akkor az azzal a következménnyel járt, hogy a gépjármű értékeként egy teljesen eltérő összeg jelent meg. Nem vitatottan a felperes megtúrte ezt a szabálytalan gyakorlatot, melynek következtében nem az alperesi oldal részéről készítették el az értékelést, így az alperes nem tudta ellenőrizni a korábbi számítások és értékelések helyességét.
- [47] Tévesen jutott az elsőfokú ítélet arra a megállapításra, hogy a gépjármű eladási árának meghatározásával kapcsolatos összefoglaló anyagot a felperes ellenőrizte. Ezt a tanúként meghallgatott **V.ZS.** ugyanis csak valószínűsítette, de igazolni nem tudta. Azon ítéleti megállapítással kapcsolatosan, miszerint a javítási megrendelésekkel és az alkatrészbeszerzésekkel kapcsolatos visszaélések okán az alperest anyagi hátrány nem érte, az alperes a fellebbezésében kiemelte, hogy a következetesen alkalmazott ítélkezési gyakorlat alapján az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásában megnyilvánuló magatartás úgy is megalapozza az azonnali hatályú felmondást, ha a munkáltatónak kára nem következik be.

- [48] A tanúvallomással ellentétesen, bizonyítottság hiányában fogadta el az elsőfokú bíróság azon állítást, miszerint felperes **T.T.** részére jelezte, hogy a problémát írásban tárja az alperesi munkáltató elé. A felperes a **T.T.**-től érkezett jelzéssel kapcsolatosan a felettese kérését nem csak, hogy nem továbbította a potenciális bejelentő felé, de még a bejelentésről kapott információt is igyekezett lényegtelennek (pletykának) feltüntetni.
- [49] Az alperesi fellebbezés hivatkozása szerint az azonnali hatályú felmondás gyakorlására előírt objektív és szubjektív határidők megtartottnak tekintendők. E körben kiemelte, hogy a felperes terhére rótt kötelezettségszegések mind folyamatos jellegűek, amelyek egy, a felperes által elvárhatóan felismerhető, jogellenes állapot fenntartásában, a szükséges intézkedések elmulasztásában jelentkeztek. Ez esetben pedig az objektív határidő nem telt el. Az objektív határidő számítását nem az egyes bemutatott esetek, hanem a folyamatos mulasztásban megnyilvánuló kötelezettségszegések kapcsán kell vizsgálni. Hangsúlyozta, hogy a felperes nemcsak akkor mulasztotta el a felmondásban megjelölt kötelezettségei teljesítését, amikor a megjelölt konkrét visszaélések megtörténtek, hanem a mulasztás a felperes teljes csoportvezetőségének ideje alatt megvalósult.
- [50] Téves azon ítéleti indokolás, miszerint a felperes által vezetett csoportnak a flottakezelési tevékenység kiszervezése okán ne lett volna lehetősége - és egyben joga és kötelezettsége - az ellenőrzésére. A kiszervezéssel az alperes és a kiszervezett tevékenységet végzők között polgári jogi szerződés jött létre. A vállalkozási szerződés ... számú melléklete azonban egyértelműen rögzítette, hogy az alperes, mint megrendelő ellenőrizheti a szolgáltató telephelyén vezetett belső nyilvántartásban, hogy a javítási és szerelési számlákon feltüntetett munka- és alkatrészdíjak jogosan lettek kiszámlázva az alperes, mint megrendelő felé. Ha az alperes az ellenőrzések során visszaéléseket tapasztal, a polgári jog szabályai szerint tud fellépni a szerződő partnerével szemben. Az alperesnek tehát joga és kötelezettsége is volt a kiszervezett tevékenységet végző szolgáltató nem munkajogi, hanem kötelmi, szerződésen alapuló ellenőrzése, mely ellenőrzés a felperes által vezetett csoporthoz tartozott. A felperes munkaköri leírása pedig kifejezetten tartalmazta, hogy a felperes az általa vezetett csoport belső és külső munkatársainak szakmai felügyeletéért felelősséggel tartozott. A felperes feladata tehát az lett volna, hogy az alperes és a ... között létrejött polgári jogviszony értelmében az alperest megillető, és terhelő ellenőrzési jogosultságot, illetve kötelezettséget gyakorolja, teljesítse.
- [51] Nem helytálló az elsőfokú bíróság ítéletben megfogalmazott azon álláspont, miszerint a felettestől érkező kifejezett utasítás hiányában a felperesnek nem volt kötelezettsége új ellenőrzési mechanizmusokat kialakítani, a meglévőket átalakítani, különösen azért sem, mert nem minősült az Mt. szerint vezető állású munkavállalónak. Felperes munkaköre bizalmi jellegű volt, nincs olyan előírás, miszerint a nem vezető állású munkavállalónak ne lehetne olyan feladata és felelőssége, amely az általa vezetett csoport munka- és ellenőrzési folyamatainak kialakítására irányul. Ez a munkáltató munkaszervezési kérdései közé tartozik. A felperes a munkáltatói struktúrában a felsővezetés alatti második vezetői szintet foglalta el és ő volt az, aki a szabálytalanságokat és visszaéléseket elkövető személyekkel közvetlen, napi kapcsolatban álló vezetőként gátat tudott volna szabni a jogsértő gyakorlatnak. Az irányadó bírói gyakorlat értelmében a kötelezettségszegés súlyát és jelentőségét a munkavállaló munkakörére, a munkáltató szervezetében elfoglalt helyzetére tekintettel kell értékelni. A felperes csoportvezetői munkaköréből adódóan és a munkaköri

leírásában megfogalmazottak szerint felelős volt az általa vezetett csoport belső működési rendjének, feladat- és felelősségi köreinek meghatározásáért, valamint ki kellett alakítania és szükség szerint módosítania a csoport szervezeti struktúráját és munkafolyamatait. Az alperesi munkáltató tehát a munkaszerveztét úgy határozta meg, hogy a felperes munkaköri leírásban konkrétan meghatározott feladata volt a munka- és ellenőrzési folyamatok kialakítása és azok szükség szerinti módosítása. Ebből adódóan nem szükséges, hogy ezzel kapcsolatosan bármilyen egyéb konkrét utasítást is kapjon.

Nem foghat helyt azon ítéleti érvelés sem, miszerint a felperest ezen kötelezettség azért sem terhelte, mert az alperes a rendszer működését nem kifogásolta. A felperes volt az, aki az általa vezetett csoport működését a legjobban ismerte, így neki kellett tudnia, hogy az adott rendszerben hol lehetnek olyan pontok, ahol szigorúbb ellenőrzésre lehet szükség, így természetes elvárás volt a munkáltatótól, hogy a szigorúbb ellenőrzésnek és az eljárási folyamatnak a kialakítása felperesre háruljon.

Nem felel meg a valóságnak azon ítéleti megállapítás sem, miszerint az alperes sem tudta konkrétan megjelölni, hogy a felperesnek mit kellett volna tennie az esetek megakadályozására. A bizonyítási eljárás során bemutatásra került egy ... kódok alapján elvégezhető ellenőrzési mechanizmus, melynek megalapozottságát a felperes maga is elismerte.

Szintén nem tekinthető megalapozottnak az ítéletben megfogalmazott azon megállapítás sem, miszerint a felperesnek „egy több éve kialakult, jól működő rendszerben” kifejezett utasítás hiányában nem volt szükséges módosításokat eszközölnie. Nyilvánvalóan nem tekinthető jól működőnek az a rendszer, amely lehetőséget biztosít arra, hogy a munkavállalók és a külsős munkatársak visszaéléseket valósítsanak meg.

Nem foghat helyt azon ítéleti indok sem, miszerint a felperes nem láthatta előre a lehetséges visszaéléseket. A kialakult ítélkezési gyakorlat alapján a felelősség köréből eredően a felelős személynek a szabálytalanságokat észlelnie kell és mindent meg kell tennie azok megszüntetése érdekében. A felperes csoportvezetőként felelős volt az általa vezetett csoport irányításáért, és mint ilyennek, a szabálytalanságokat észlelnie kellett volna. Az ő feladata volt tehát, hogy felmérje, hogy a visszaélések hol történtek és azokat megfelelő kontrollmechanizmusok kialakításával megelőzze.

Nem helytálló azon ítéleti megállapítás, miszerint az alperes, mint munkáltató, maga sem számolt a visszaélések elkövetésével. Az alperes pontosan azért hozott létre egy olyan munkakört, amelynek az irányítás, kontroll, valamint a munkafolyamatok kialakítása és azok szükség szerinti módosítása volt a lényege, hogy ezen esetleges visszaélések kiszűrésre kerüljenek, illetőleg azok ne történhessenek meg. A felperesnek legkésőbb T.T. jelzése alapján nyilvánvalóan fel kellett volna ismernie, hogy az ellenőrzés hiánya súlyosan szabálytalan, ezért az, hogy sem a jelzést megelőzően, sem azt követően nem alakított ki megfelelő kontrollmechanizmusokat, is azt igazolta, hogy feltűnő közömbösséggel követte el az ellenőrzésre vonatkozó kötelezettségzegését.

- [52] Minden szervezeti egység esetén egyértelmű, hogy az adott szervezeti egység vezetője felel azért, hogy a beosztottak hogyan látják el a feladataikat. Az ellenőrzés nem valósulhat meg csupán a beosztottakba vetett bizalomra való hivatkozással. Abban az esetben pedig semmiképpen sem, amikor a felperes által is tudottan a kolléga hozzáállásával, motivációjával kapcsolatban problémák merültek fel, melyek a beosztott értékelése során is megjelentek és melyről felperes és a felettese is egyeztettek.

[53] Nem annak volt jelentősége, hogy a felperes által vezetett csoport rendelkezett-e megfelelő eszközzel és infrastruktúrával a gépjárművel műszaki állapotának ellenőrzése vonatkozásában, hanem annak, hogy a gépjárművekkel kapcsolatos dokumentumok vizsgálata, ellenőrzése nem valósult meg. A belső vizsgálat sem a gépjárműveket, hanem az azokra vonatkozó dokumentumokat vizsgálta, vagyis a visszaélések pusztán egy dokumentum alapú vizsgálat elvégzésével felderíthetők lettek volna a felperes által is. Az együttműködési kötelezettségből adódóan a felperesnek kötelezettsége lett volna jelezni a felettese felé, ha a munkaköri leírásban szereplő feladatait és kötelezettségeit nem tudja ellátni.

[54] A fent hivatkozottak alapján nem állja meg a helyét azon ítéleti hivatkozás, miszerint a felperest a hordós kártyákkal kapcsolatosan sem terhelte szabályzat-kialakítási kötelezettség. Szintén nem osztható azon ítéleti álláspont, miszerint az ezen kötelezettség elmulasztása nem tekinthető olyan súlyúnak, ami az azonnali hatályú felmondást megalapozná. Ezen kötelezettségszegés az alperes számára közvetlen anyagi kárt okozott annak ellenére, hogy egy szűrőpróbaszerű ellenőrzéssel a megvalósított visszaélések kiszűrhetők lettek volna.

[55] A felperes fellebbezést nem terjesztett elő. Fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, az alperes másodfokú perkoltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint az alperesnek nem sikerült alátámasztania, hogy az általa ismert és különböző szervezeti egységei által ellenőrzött folyamatokkal szemben változtatási igény merült volna fel. Szintén nem bizonyított azon állítása, miszerint a felperes a számlaellenőrzési kötelezettségének nem tett volna eleget. A felperes munkaköri kötelezettsége a folyamatok szükség esetén történő változtatása volt, amelyre a felperes csoportvezetősége ideje alatt több alkalommal is sor került. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást.

Az alperes a bizonyítási eljárás során semmilyen módon nem tudta igazolni, hogy az Eurotax értékelés során szubjektív adat is felvihető volt, illetőleg, hogy arra ténylegesen sor is került. Az sem került igazolásra, hogy ennek megtörténte a gépjármű értékelésére kihatással bírt. Az alperes által sem vitatottan az Eurotax program egy kereskedelmi szoftver, funkciói minden felhasználónál egységesek, azonosak. A szubjektív adatok felvihetősége ilyen funkció, ennek változtatására nincs mód. A felperesnek tehát ehhez igazodva az a lehetősége maradt, hogy normatíve tiltotta a szubjektív adatok felvitelét, amit felperes meg is tett. A csoport előtt ismert elvárás volt, ennek hiányát, megszegését az alperes nem bizonyította. Nem igazolta az alperes, hogy bármilyen visszaélés történt volna az Eurotax értékelések során és hogy ezzel összefüggésben őt kár érte volna.

Alperes a perben a felmondása jogszerűségét köteles bizonyítani és ahhoz kötve van. A felmondás azonban olyan kötelezettségszegést nem fogalmazott meg, miszerint az összefoglaló iratok ellenőrzése nem történt meg.

A javítási megrendelésekkel kapcsolatosan alperes nem bizonyította, hogy ebből adódóan anyagi kár érte, a kérdéses számlák kifizetését ugyanis nem igazolta. Az alperes nem tudott megjelölni olyan konkrét ellenőrzési kötelezettséget, amelyet a felperes megszegett volna a javítási megrendelések ellenőrzése tekintetében.

T.T. vallomásaival kapcsolatosan kiemelte, hogy az ellentmondásos, ésszerűtlen és a lényeges körülmények és tények tekintetében minden konkrétumot és ésszerű magyarázatot nélkülöző volt. Ennek indoka abban található, hogy a kérdéses esetekben a visszaélés saját munkavállalójától eredt. Felperes az esetet közvetlen felettesének jelezte, az alperes azonban nem jelölte meg, hogy ezen eljárás miért nem volt megfelelő.

- [56] A határidők megtartottsága vonatkozásában ismételten hangsúlyozta, hogy a 2012-2015 között történt ... értékesítések, valamint a ... Kft.-vel kapcsolatos ügyletek tekintetében az objektív határidő eltelt, ezen pedig az sem változtat, hogy több értékesítés történt. **T.T.** bejelentése tekintetében szintén hivatkozott az objektív határidő leteltére és arra, hogy a kötelezettségszegés folyamatos volta fel sem merülhet. A hordós kártyák használata kapcsán az alperes részéről pedig nem történt olyan konkrét tényelőadás, amely alapján a határidők megtartottságáról megalapozottan állást lehetne foglalni. A kötelezettségszegés folyamatos jellege tekintetében nem elegendő pusztán annak folyamatos jellegére hivatkozni, hanem olyan konkrét tényállítást kellett volna az alperesnek tennie, melynek figyelembevételével megállapítható, hogy a kötelezettségszegés mikor szűnt meg és ehhez képest meghatározható, hogy a határidő megtartott-e. A javítás- és szervizmegrendelések tekintetében megvalósult visszaélések kapcsán egyértelműen konkretizálásra került, hogy azok az ún. „**M.P.**-féle” eseteket jelentik. Ezen visszaélések azonban 2016. augusztus 11. napjáig tarthattak. Tehát még ha folyamatként fogjuk is fel a visszaéléseket, akkor is a folyamat legkésőbb 2016. augusztus 11-én megszűnt, melyhez képest a felmondás közlése egy éven túl, 2017. szeptember 29. napján történt.
- [57] A tevékenység kiszervezése körében ismételten hangsúlyozta, hogy a kiszervezett tevékenységet nyújtó szolgáltató a ... Kft. a gépjárműjavításokat teljesítési segédje (alvállalkozója) igénybevételével látta el. A gépjárműjavítások során a jármű-, illetve forgalomirányítási feladatokat, a javítási tevékenységet érdemben, operatív az alvállalkozó ... Kft. végezte. A javítások és az ahhoz szükséges alkatrész-megrendelések indokoltságának ellenőrzése tehát az alperessel szerződéses jogviszonyban álló, kiszervezett szolgáltató alvállalkozó belső működésének ellenőrzését jelentette volna. Az alperes által hivatkozott kiszervezési szerződés a ... ellenőrzésére vonatkozóan fogalmazott meg rendelkezéseket. A visszaélések azonban nem alperesi kiszervezett szolgáltatónál, a ... Kft.-nél, hanem annak teljesítési segédjénél, a ... Kft.-nél valósultak meg. A ... csak szervezési feladatokat látott el. Egy esetleges helyszíni ellenőrzés során a felperes nem juthatott volna több információhoz, mint amit a számla mellékleteként megkapott. Az alperes által hivatkozott a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.) 68. §-a az alperesre ír elő ellenőrzési kötelezettséget, annak címzettje azonban nem a felperes és abból nem vezethető le, hogy ezen kötelezettség a felperesi csoportot terhelte volna arra is tekintettel, hogy ezt a felperesi munkaköri leírás sem tartalmazta. A munkaszerződés és munkaköri leírás ugyanis alapvetően az alperes munkaszervezetén belülre, a felperes és az alperes közötti viszonyra vonatkozik, azonban rajtuk kívül álló, harmadik személyű jogalanyokra jogosultságot nem teremt. Alperes ezt nem bizonyította. Kérdéses, hogy az alperes által hivatkozott szakmai felügyelet a ... Kft. gépjárműjavításokat végző teljesítési segédjének ellenőrzésére is kiterjedt-e, valamint az sem tisztázott, hogy az alperes és a ... Kft. közötti jogviszony hiánya okán ezt a felperes alperes munkavállalójaként miként teljesíthette volna.
- [58] A felperes az alperes által sem vitatottan nem minősült vezető állású munkavállalónak. A munkaszervezetben elfoglalt helyét tekintve kiemelő, hogy nem vitásan B-2 szintre került besorolásra. A felperes által vezetett csoport azonban a perrel érintett gépjárműflotta-területen egy főből állt. A külső szolgáltatók munkavállalóinak alperesi szervezeti egységhez számítása helytelen. A munkaköri leírásban megfogalmazottak csak általános módon kerültek megfogalmazásra, annak konkretizálása a munkáltatót terhelte.
- [59] Nem felel meg a valóságnak azon alperesi fellebbezési kérelemben megfogalmazott hivatkozás sem, miszerint a felperes a kontrollmechanizmusok kialakításával kapcsolatos kötelezettségét megszegte.

A gépjárműértékesítés tekintetében kiemelte, hogy az értékmeghatározás többszörös szűrőn ment át, míg a gépjárműjavítások esetén iratellenes azon alperesi hivatkozás, hogy a felperesi csoportnak fizikai lehetősége lett volna a javításra szoruló gépjárművek átvizsgálására. A hordós kártyák esetében a felperes által kialakított kontrollmechanizmus képes lett volna a visszaélések kiszűrésére. Megjegyezte továbbá, hogy az ellenőrzés és szabályzatkészítési kötelezettségnek pontos tartalma sem a munkaszerződésből, sem a munkaköri leírásból nem volt megállapítható.

- [60] Nem foghat helyt azon alperesi érvelés sem, miszerint a felperesi munkakör ellátásához szükséges eszközök és munkaidő is a felperes rendelkezésére állt. E körben hangsúlyozandó, hogy a felperes további területekért is felelős volt, tehát a munkaidejének csak egy részében látta el a gépjárműflottával kapcsolatos feladatait. Az adott időszakban prioritást élveztek a devizahittel kapcsolatos szerződés-módosítások. Szintén kiemelendő, hogy a felperes által vezetett csoport munkavállalói létszámának csökkentésére alperesi döntés okán került sor, a feladatok számottevő csökkenése nélkül.
- [61] A hordós kártyákkal való visszaélések körében hangsúlyozta, hogy a felperesi csoportnál a hordós kártyákra is kiterjedő szabályozás és ellenőrzés működött, ennek kialakult és követett gyakorlata volt. A benzinkártyákkal történő tranzakciókról szóló havi kimutatások együtt tartalmazták a személyre szóló és a hordós kártyák tranzakcióit alperes teljes munkaszervezetére. Ebből adódóan ennek ellenőrzése igen jelentős feladat volt. A felperesi csoport tematikus és összeghatárhoz kötött szűrőt alkalmazott az ellenőrzés során.
- [62] Felhívta a figyelmet arra, a bírói gyakorlatban ismert esetek a közvetlen károkozó munkavállalói kötelezettségére vonatkoznak. Jelen perbeli esetben azonban a kárt nem a felperes okozta, a visszaéléseket nem ő követte el, hanem a felperesi csoport tagja. Ebből adódóan más szempontok szerint kell a magatartását megítélni, mint a közvetlen károkozót.
- [63] Az alperesi előkészítő irat hangsúlyozta, hogy az azonnali hatályú felmondás részletes és világos indokolást tartalmazott, melyből egyértelműen megállapítható volt, hogy egy belső vizsgálat lefolytatására került sor, amely szabálytalanságokat tárt fel. A felmondás hivatkozott a belső vizsgálat eredményére, melynek alapján levonta a felmondásban megfogalmazott következtetéseket. Szintén nem vonható kétségbe, hogy a felmondás indoka a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség megsértésére vonatkozik. Az általánosan elfogadott bírósági gyakorlat szerint a munkavállalót terhelő ellenőrzési kötelezettség ugyanis ilyen, munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségnek tekinthető. Az sem kérdőjelezhető meg, hogy ezen kötelezettség munkaviszonyból származott, hiszen ez egyértelműen következett a felperesi munkakörből, amelyet a csatolt munkaköri leírás is alátámasztott. A felperes esetében ellenőrzési, felügyeleti, irányítási jogkörök adták a munkakör lényegét, annak a magját jelentették. A munkaviszonya lényegében ennek ellátására jött létre. A kötelezettség jelentős mértékű megszegése pedig a felperesi mulasztás folyamatos és sorozatos jellegéből is levezethető. A felperes nem gyakorolt valódi kontrollt a munkafolyamatok felett. A felperes előadása is alátámasztja, hogy a munkafolyamatokat szinte teljes egészében a külsős dolgozók végezték, a banki felügyelet kizárólag az összevont adatok alapján történő ellenőrzésre korlátozódott, amit leginkább beosztottja, **H.R.** látott el. Az ő ellenőrzését azonban felperes nem tartotta szükségesnek. Az alperes és a ... között létrejött vállalkozási szerződés kifejezetten rendelkezett az alperes ellenőrzési jogosultságáról. Ezt a

jogosultságot az alperes, mint kötelezettséget a felperesre telepítette a munkaköri leírás szerint. Az ellenőrzési jogosultság a ... által igénybe vett teljesítési segéd tevékenységére is kiterjedt.

A felperesi csoportvezetőnek az ellenőrzés volt az egyik fő tevékenysége, ezen kötelezettség elmulasztásával lényegében kiüresítette az alperesnél betöltött munkavállalói szerepét. Az ellenőrzési kötelezettség megszegésére legalább súlyos gondatlansággal került sor, hiszen előre kellett látnia, hogy ennek hiányában megteremtődik a veszélyeztetés lehetősége. Ezen súlyos gondatlanság tetten érhető akkor is, amikor a T.T. által érkező bejelentést nem kezelte kellő komolysággal, feltűnő közömbösséggel járt el, ami a súlyos gondatlanság egyik ismérve. Szintén a súlyos gondatlanság körében értékelendő azon felperesi magatartás, miszerint a munkaköri leírás kifejezett rendelkezésével szemben - meglátása szerint - csak a banki munkavállalót volt jogosult ellenőrizni, míg a 20 főből álló külső tagokat nem. A súlyos gondatlanság körében értékelhető azon felperesi érv is, miszerint az egyéb (devizahitelezéssel összefüggő) teendői okán nem jutott elég ideje a gépjárműflottával kapcsolatos feladataira. Az együttműködési kötelezettségből adódóan azonban ezen állítás valós volta esetén a munkáltató számára időben és előre jeleznie kellett volna a kapacitásproblémát.

- [64] A felperes az általa előterjesztett észrevételben a fellebbezési ellenkérelmében foglaltakat változatlanul fenntartotta, továbbá ismételten hangsúlyozta, hogy a kötelezettségszegés körében annak van jelentősége, hogy a felmondásban megjelölt okok lényeges és súlyos kötelezettségszegést jelentettek-e. A felperes szervezetrendszeren belüli pozíciója tekintetében hangsúlyozta, hogy a csoport tényleges és különösen a perrel érintett gépjárműflotta területet érintő működését kell figyelembe venni. Nem tartotta elfogadhatónak azon alperesi álláspontot, miszerint a külsős dolgozókat alperesi munkavállalónak tekintették, és velük szemben a felperes éppolyan ellenőrzési és irányítási és információs jogosultságokkal rendelkezett volna, mint a felperesi csoportba tartozó munkavállalók tekintetében.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

- [65] A fellebbezés alapos.
- [66] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően helyesen állapította meg, az abból levont következtetéseivel, érdemi döntésével azonban csak kisebb részben tudott egyetérteni.
- [67] A másodfokú bíróság a perben elsődlegesen a határidők megtartottságát látta szükségesnek vizsgálni. Az Mt. 78. § (2) bekezdése azonnali hatályú felmondás gyakorlásának esetére a felmondás alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított 15 napos szubjektív és az ok bekövetkezésétől számított egy éves objektív határidőt állít. A 15 napos szubjektív határidő az azonnali hatályú felmondás okáról történt tudomásszerzéssel nyílik meg, a tudomásszerzés pedig azt jelenti, hogy valamelyik fél mindazoknak az ismereteknek teljeskörűen a birtokába jut, amelyek alapján az azonnali hatályú felmondási ok gyakorolhatóságáról, vagyis a kötelezettségszegés tényéről, a vétkesség súlyára és a kötelezettségszegés mértékére vonatkozó törvényi feltételek meglétéről állást tud foglalni. Jelen perbeli esetben egy belső vizsgálat volt hivatott tisztázni a kötelezettségszegéseket és az ebben érintett személyeket, azok felelősségét, vétkességét. Peradat, hogy a felperest a belső vizsgálat keretében két alkalommal is - először 2017. szeptember 6-án,

másodszor pedig 2017. szeptember 20. napján - meghallgatták. Elfogadható azon alperesi érvelés, miszerint a vizsgálat felperest érintő szakasza a második meghallgatását követően zárult le, így a 2017. szeptember 20. napjától számítandó 15 napos szubjektív idő az azonnali hatályú felmondás szeptember 29. napi dátumára megtartottnak tekinthető.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy megtartott a 15 napos szubjektív határidő abban az esetben is, ha annak kezdő időpontját nem a felperes második meghallgatásának szeptember 20-i napjától, hanem a bírósági iratok közé 5. sorszám alatt csatolt, sorszámú jelentés 23. oldalán felperesre vonatkozóan a döntés dátumaként megjelölt 2017. szeptember 14. napjától számítjuk. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a hosszú idő óta következetesen érvényesülő ítélkezési gyakorlat alapján a szeptember 20-i nap a szubjektív határidő kezdő napjaként megalapozottként elfogadható.

Az objektív határidő megtartottsága vonatkozásában arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy az alperesi felmondás indoka a felperes alapvető kötelezettségét jelentő ellenőrzési, irányítási és felügyeleti kötelezettség súlyos megsértésében állt. Ezen kötelezettségszegés tehát a felperesi mulasztásban nyilvánult meg, az pedig mindaddig egy jogellenes állapotot teremt, amíg orvoslásra nem kerül. Így a határidő megtartottságának vizsgálata körében nem annak volt alapvető jelentősége, hogy az adott visszaélések mikor történtek, hanem annak, hogy a visszaélést lehetővé tevő vagy azzal okozati összefüggésben álló felperesi mulasztás folyamatosan fennállt. Az a felperesi jogviszony megszüntetéséig akkor sem szűnt meg, amennyiben a visszaélések nem a teljes jogviszony fennállása alatt következtek be. Az ellenőrzési, felügyeleti kötelezettség elmulasztására alapított azonnali hatályú felmondásra nyitva álló objektív határidő ugyanis mindaddig nem kezdődik el, amíg a mulasztás fennáll. Ahogy arra az alperes is utalt, a rendkívüli felmondás (azonnali hatályú felmondás) határidejét nem a kötelezettségszegés - adott esetben a mulasztás - kezdő napjától, hanem annak befejezésétől kell számítani (EBH2000. 247.), valamint az is figyelembe veendő, hogy az objektív határidő tekintetében is figyelembe kell venni a magatartások folyamatosságát (EBH2000. 246.). Ebből adódóan helytelenül következtetett az elsőfokú bíróság ítéletében az objektív határidők megtartottsága kérdésében.

- [68] A felperesi felelősség megítélése szempontjából a munkaköri leírásnak volt kiemelkedő jelentősége. A felperes munkaköri leírása, a munkakör célja részben egyértelműen rögzítette, hogy a felperes, mint általános üzemeltetési csoportvezető közvetlen vezetői feladatokat lát el, melyen keresztül felügyeli és irányítja a gépjárműpark üzemeltetését. Az osztály tevékenységhez kapcsolódó ellátási, valamint eszköz- és készletgazdálkodási feladatok ellátásával pedig a folyamatos működést biztosítja. A felelőségek címszó alatt került rögzítésre, hogy felelős a csoport belső és külső munkatársainak szakmai felügyeletéért, a csoport éves tevékenységének megtervezéséért és megvalósításáért, a belső működési rend, feladat- és felelősségi kör meghatározásáért, a vonatkozó külső és belső előírások, szabályok és iránymutatások betartásáért és betartatásáért, a csoporton és a főosztályon belüli információáramlás biztosításáért, a csoport szervezeti struktúrájának, munkafolyamatainak kialakításáért, szükség szerinti módosításáért, a csoport felügyelete alá tartozó költségek precíz követéséért, a terv-tény összehasonlításáért, a budget készítéséért. Felelős az információk szakszerű és bizalmas kezeléséért, a dokumentumok és szerződések megfelelő és szakszerű kezeléséért és megőrzéséért, a határidők megtartásáért. A vezetői feladatai között került felsorolásra, hogy kialakítja és szükség szerint módosítja a csoport szervezeti struktúráját, munkafolyamatait, kijelöli a csoport feladatainak felügyeletéhez az irányokat és a technikai fejlesztéseket. Az irányított dolgozók felé feladatokat oszt, valamint megszervezi, fejleszti és ellenőrzi a munkafolyamatokat, ellenőrzi és jóváhagyja a szakmai területét érintő beérkező számlákat. Figyeli, betartja és betartatja a vonatkozó külső és belső előírásokat, szabályokat és iránymutatásokat. Csoportvezetőként közvetlenül irányít 3 munkavállalót, felügyel 3 munkakört,

továbbá 20 fő outsource munkaerőt. Felügyeli a csoport 2 milliárd forint éves budget megvalósulását.

Mindezen munkaköri leírás tehát egyértelműen rögzítette, hogy a felperes csoportvezetői feladatokat látott el, mely munkakör közvetlen vezetői feladatkörnek minősült, amely során felperesnek a belső és a külső munkatársak feletti irányítást, felügyeletet kellett ellátnia. Mind a felelősség, mind a feladatok körében tehát a munkakörének lényege, alapvető esszenciája az ellenőrzési, felügyeleti és irányítási jogkörök voltak. Közvetlen munkafeladatot szinte nem is telepített rá a munkáltató, csoportvezetőként az adott csoport irányítása, felügyelete, munkájának ellenőrzése, a csoport munkavégzéséért való felelősség viselése volt. Ezen a tényen nem változtat az a körülmény sem, hogy azon munkavállalóknak, - akikért felügyeleti kötelezettséggel és a munkájukért felelősséggel tartozott - csak egy része volt az alperes munkavállalója, többségük a kiszervezett ...-sel állt jogviszonyban. A felperes munkajogi felelősségének megállapítása szempontjából - tekintettel a munkaköri leírásban meghatározottakra - tehát ennek a körülménynek nem volt jelentősége. Abban az esetben, amennyiben ebből a munkaszervezés és a munkafeladatok ellátása során probléma adódott volna, az az alperesi munkáltató és a ... közötti jogviszony keretében lenne elbírálandó. Jelen perbeli esetben azonban a felperes csoportvezetői felelőssége volt a per tárgya. Így bár a felperes nem minősült vezető állású munkavállalónak, mégis csoportvezetőként vezetői felelősséggel tartozott a csoportjába beosztott belső és külső munkavállalók munkájáért. Ebből adódóan nem foghat helyt azon hivatkozása, miszerint az ellenőrzési, felügyeleti jogkörének a konkrét utasítás hiánya okán nem tett eleget.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megfogalmazott azon álláspontot, miszerint az alperesi vezetés részéről a munkafolyamatok módosítására, a kialakult gyakorlat változtatására, a kontrollpontok beépítésére konkrét elvárás nem fogalmazódott meg. Ezen elvárást és a felperessel szemben támasztott ezen alapvető követelményt ugyanis pontosan a munkaköri leírás fogalmazta meg, amikor felperes alapvető munkaköri feladatává tette a munkafolyamatok, a szervezeti struktúra kialakítását és szükség szerinti módosítását, azok megtervezését, fejlesztését, ellenőrzését, a számlák ellenőrzését és jóváhagyását. Nem volt tehát szükség ezen felül különösebb munkáltatói előírásra vagy elvárásra.

Csak részben tudta osztani a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját abban a tekintetben, hogy bizonyos rendszerek önálló kialakítása munkáltatói döntést igényelt volna. Még ha el is fogadjuk ezen álláspontot, akkor is a felperesre telepített felelősség és feladat okán mindenképpen a felperestől kellett volna egy ilyen irányú kezdeményezésnek kiindulnia, és annak részleteinek kidolgozása vagy akár a szabályozása természetesen nem felperes egy személyes feladata lehetett volna.

- [69] Peradat, hogy az alperes az üzemeltetési, gépjárműflotta-kezelési és iratkezelési feladatok ellátására vállalkozási szerződést kötött a ... Kft-vel. A flottakezelési tevékenység kiszervezésre került, így a felek között létrejött megbízási jogviszony alapján kellett a felperesnek a ... munkatársai felett az ellenőrzési és felügyeleti jogot gyakorolni. Ennek fizikai akadályja sem volt tekintettel arra, hogy a kiszervezett tevékenységet végzők továbbra is a munkáltató felperes által vezetett csoportjának munkavégzési helyén, velük egy légtérben végezték a tevékenységüket. Nem osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megfogalmazottakat abban a körben, hogy a kiszervezés okán ezen ellenőrzési, felügyeleti jog csak korlátozottan lett volna gyakorolható. Pontosán a kiszervezés miatt az alperesnek fokozottabb érdeke fűződött ahhoz, hogy a vele már munkaviszonyban nem álló külső munkavállalók tevékenységét ellenőrizni és felügyelni tudja, amit a felek közötti polgárjogi szerződés egyértelműen lehetővé tett. A kiszervezéssel tehát a bank egy olyan helyzetbe került, hogy flottakezelési tevékenységet kizárólag a felperesen keresztül tudta ellenőrizni, a bank érdekeit

kizárólag a felperes és az általa vezetett csoport tudta képviselni a külsős céggel szemben. Osztotta a másodfokú bíróság az alperes azon évelését, miszerint a munkáltató és a ... között létrejött vállalkozási szerződés kifejezetten rendelkezett az alperes ellenőrzési jogosultságáról. Ezen jogosultságot pedig az alperes a felperesre telepítette. A felperes feladatkörébe és felelősségébe tartozott tehát, hogy az alperes érdekeit képviselve a ... által végzett tevékenységet ellenőrizze. Ez képezte ugyanis a munkaköri kötelezettségének leglényegesebb elemét. A felperesi kötelezettség teljesítését vagy elmulasztását nem befolyásolja, a felelőssége attól még továbbra is csoportvezetői felelősségként állt fenn függetlenül a csoport nagyságától és a felügyelt kollégák jogviszonyának jellegétől. Nem foghat helyt azon felperesi hivatkozás sem, miszerint a felperes munkaköri leírásában megfogalmazott felügyeleti és irányítási kötelezettség túl általános, az nem világos. A munkaköri leírás kellőképpen rögzítette azt, hogy a felügyeleti és irányítási jogkör mely dolgozókra, milyen területekre és milyen tevékenységekre terjedt ki. Az, hogy annak részleteit, hogy azt miként és hogyan kell megvalósítani, nem szabályozta, nem eredményezi annak nem kellően konkrét jellegét.

- [70] A gépjárművek javítása és az új alkatrészek beszerzése kapcsán azt emeli ki a másodfokú bíróság, hogy az alperes a felperesi ellenőrzési kötelezettsége körében elsősorban a számla alapú ellenőrzés hiányát kérte számon. Nem vitatott, hogy az elsőfokú bíróság által is értékelt folyamatábrán rögzített feladatok a ..., a gépkocsifelelős és a szerviz között oszlottak meg. Szintén peradat, hogy amennyiben a javítás és az alkatrész költsége a 100.000 forintos összeghatárt meghaladta, abban az esetben ehhez a bank hozzájárulására volt szükség. Azt a felperes is elismerte, hogy ezen folyamatban neki a számlaellenőrzéssel kapcsolatosan volt feladata. A 100.000 forintot meghaladó javítási költség vonatkozásában felperes maga nyilatkozott úgy, hogy az ezzel kapcsolatos jóváhagyás és az igény szükségességének ellenőrzése **H.R.** feladatába tartozott. A számlaellenőrzés körében azt is előadta felperes, hogy elsődlegesen a megérkezett számlát **H.R.** ellenőrizte, neki szakmai ellenőrzést kellett végeznie arra vonatkozóan, hogy a meghibásodás, illetve az alkatrész, amit beszereltek vagy megrendeltek, összeegyeztethető-e. Ezt - felperesi előadás szerint - a számla alapján nyomon tudta követni, illetőleg meg tudta vizsgálni. Peradat, hogy a felperes **H.R.** felettese volt. A munkaköri leírásából adódóan pedig az ő szakmai felügyeletét, irányítását felperesnek kellett ellátnia. Szintén peradat, hogy az előszámla és a bejelentő lap alapján került sor a ... általi ellenőrzésre és a végszámla kiállítására. A ... havi összesítő számlát küldött a bank felé, amely alapján nyomon követhető volt - felperes személyes előadása szerint is -, hogy a szerviz milyen javításokat végzett el, ez azonban nem egyesével, hanem egy összesített rendszerben, havi elszámolással került a bank felé megküldésre és ezen számlák több hónapos késéssel érkeztek, ami a visszaellenőrzést nehezítette. A felperes munkaköri leírásában megfogalmazott ellenőrzési, felügyeleti kötelezettség pontosan azt jelenti, hogy azon esetekben, amikor a tevékenység kikerül a bank kezéből és az a márkaszerviz, illetőleg a ... között zajlik, az végső soron akár a számlákból is a bank által ellenőrizhető, nyomon követhető legyen. Ezt a funkciót kellett volna betöltenie felperesnek és **H.R.**nak. Bár a felperes hivatkozott arra, hogy a ... által megküldött havi összesítő számla vonatkozásában nem volt olyan elvárás, hogy cikkszám szerint ellenőrizze azokat, azonban annak lehetősége nem volt kizárt. A tanúk által is alátámasztottan a számlával együtt a forgalmi engedély nem került csatolásra, viszont a számlán lévő gépkocsi rendszáma alapján a számítógépes rendszerben valamennyi, az adott gépkocsira vonatkozó adat rögzítve volt, amely alapján azok egyeztetésére is lehetősége volt. Ezen rendszerhez a felperesnek is hozzáférése volt abból is adódóan, hogy a banki tulajdonban lévő gépjármű összes adata a bank rendszerébe került feltöltésre. Ezen adatbázissal a szerviz is rendelkezett. Szintén peradat - a lefolytatott vizsgálat egyértelműen okiratokkal alátámasztottan megállapította - hogy bizonyos alkatrészek banki tulajdonban lévő gépkocsi nevére kerültek megrendelésre és a bank számlájára kerültek kifizetésre, azok azonban

mégsem a bank tulajdonában lévő gépkocsikba kerültek beszerelésre. Ezen visszaélés tehát a felperes felügyelete és ellenőrzése alatt történt meg, amely egyértelműen arra utal, hogy a felperes a közvetlenül saját maga által vagy közvetetten a beosztottján keresztül végzett ellenőrzési kötelezettségét nem megfelelően teljesítette. Az általa működtetett ellenőrzési rendszer nem felelt meg annak a követelménynek, hogy a felperes a ... munkavállalóinak tevékenységét ellenőrizni tudja. Tekintettel arra, hogy az ellenőrzés célja pontosan arra irányul, hogy esetleges ilyen visszaélések ne történjenek meg, a bank érdekei megfelelő módon képviselve legyenek és a bank és a külső partner között kötött szerződésben foglaltak teljesülése az előírt szabályoknak megfelelően menjen végbe. A felperes feladata és felelőssége volt az, hogy milyen ellenőrzési módszert iktat be ebbe a folyamatba. A nyilvánvaló elvárás az volt, hogy a bank érdekeit képviselve szabályszerű működés történjen. A felperesi csoport részéről elsődlegesen **H.R.**-nak kellett az erre vonatkozó kontrollt ellátni, felette azonban felperes diszponált. Tekintettel arra, hogy a kiszervezéssel a bank kiengedett egy ellenőrzési pontot a kezéből, ezt az ellenőrzési pontot azonban felperesnek adta át a munkaköri leírásában megfogalmazottak szerint, tehát így a felelősség ebben a tekintetben őt terhelte. Azt, hogy az ellenőrzés nem megfelelően működik, a **M.P.**-féle eset kiválóan jelezte, és ennek ismertetében a felperesnek még inkább törekednie kellett volna a kontroll tényleges megvalósulására, az esetleges újabb kontrollpontok kialakítására vagy legalábbis az erre vonatkozó javaslatok megtételére.

[71] Az eladott gépjárművek piaci értékének meghatározása körében az objektív határidő vonatkozásában az elsőfokú bíróság által kifejtett álláspontot a másodfokú bíróság a fentebb részletezettek szerint nem tudta osztani. Ebben a felmondási pontban a munkáltató azt rőta a felperes terhére, hogy ugyanaz a személy határozta meg a gépkocsi piaci értékét, mint aki az értékesítést is lebonyolította és aki végső soron vevőként is megjelent, valamint a banki utóellenőrzést is ugyanaz a személy végezte, aki az értékesítéseket előkészítette. Peradat, hogy az Eurotax értékelést **H.R.** neve alatt **V.ZS.** (... alkalmazott) készítette, mely folyamatról felperes is tudott. **H.ZS.** ezt a 2017. szeptember 5. napján tartott meghallgatáson jegyzőkönyvbe foglalva is elismerte. A másodfokú bíróság ebben a körben arra mutat rá, hogy annak, hogy az Eurotax értékeléseket ténylegesen nem az alperesi bank munkavállalója, hanem a ... alkalmazottja, **V.ZS.** készítette el, pontosan a kiszervezés okán volt jelentősége, hiszen a folyamatban ez volt az a pont, amely a bank részéről a banki kontrollt jelenthette volna.

[72] A ... számú, a gépkocsik használatának és üzemeltetésének folyamatáról szóló ügyviteli utasítás szabályozta a gépkocsi eladási árának meghatározását. Ennek 1. pontjaként került rögzítésre az, hogy a külső partner az eladásra szánt autó részletes áttekintését követően elkészíti az autó állapotfelmérését és a vételi ajánlatot, amelyet a bank részére megküld. Ennek alapján a ... elkészít egy Eurotax vételi és eladási kalkulációt. A harmadik lépcsőben kerül sor arra, hogy a külső partnertől kapott vételi ajánlat és a ... által elkészített Eurotax vételi ajánlat és az eladási kalkuláció alapján kerüljön meghatározásra a licit indulási ára. Könnyen belátható, hogy a licit indulási ára alapvetően meghatározhatja a végső eladási árat, hiszen amennyiben az eleve a tényleges árnál alacsonyabban kerül meghatározásra, úgy egy nem megfelelő kiindulási alapnak jelentősége van. A felperes részéről tehát tudott volt vagy legalábbis mindenképpen tudott kellett, hogy legyen, hogy a ...-nak, amely jelen perbeli esetben a felperes csoportját jelenti, kellett elkészíteni egy árajánlatot. Azért is volt szükséges és garanciális jellegű, hogy a szervizpartner és attól függetlenül az alperesi munkáltató is készítsen egy árajánlatot, hiszen ezek összevetése alapján került végül meghatározásra a licit kiindulási ára. Amennyiben ez a két funkció összemosódott - jelen perbeli esetben pedig arra került sor, hiszen azt a felperesi csoport munkatársai helyett a ... alkalmazottja, **V.ZS.** készítette -

akkor ezen garanciális funkció nem tudott érvényesülni. Így a bank kontrollja, érdekeinek megfelelő ellenőrzése került ki a rendszerből. Ezen háromlépcsős folyamat pontosan azért került kialakításra, hogy a bank által meghatározott ár is szerepet játszhasson a kiindulási ár meghatározásában.

A bizonyítási eljárás során nem került kétséget kizáróan igazolásra az, hogy a perbeli időszakban az Eurotax értékelésbe szubjektív adatok is rögzítésre kerültek, azonban csupán az objektív adatok nem megfelelő rögzítése is eredményezhet eltérő értéket. A kiindulási pont esetén került ki az alperesi bank kezéből az ellenőrzés kontroll-lehetősége, így annak már kisebb jelentősége van, hogy az összefoglaló anyag utólagos ellenőrzése valóban megtörtént-e vagy sem. Azáltal, hogy a felperes ezt az értékelési folyamatot kiengedte a csoportja kezéből, a háromlépcsős folyamatból tulajdonképpen az első és a másodfok lépés lényegében nem különült el, ami pedig nem összeegyeztethető a felperes azon munkaköri leírásában megfogalmazottakkal, miszerint felelős a vonatkozó külső és belső előírások, szabályok és iránymutatások betartásáért és betartatásáért. Tekintettel arra, hogy felperes önálló felelősségét a munkaköri leírása e körben egyértelműen rögzítette, így azt semmiképpen nem kisebbíti az a tény, hogy erről a közvetlen felettese tudomással bírt-e. Erről a szabálytalan gyakorlatról felperes pedig egyértelműen tudomással bírt, azt megtűrte, így helytállóan róta az alperes a terhére, hogy a munkaköri kötelezettségében meghatározott ellenőrzési, felügyeleti jogkört nem megfelelően gyakorolta.

Megjegyzzi a másodfokú bíróság, hogy az utólagos ellenőrzés elvégzése sem került bizonyításra, hiszen **V.ZS.** tanúnyilatkozatában akként fogalmazott, hogy az, hogy az aláírással együtt az ellenőrzés is megtörtént, ő csak gondolta, de arról tényleges tudomással nem bírt. Ezt erősítette meg vallomásával alperesi vizsgálatban résztvevő, a ... Főosztályon szakértőként dolgozó **K.J.** is, aki akként nyilatkozott, miszerint a rendszerből az egyértelműen kiolvasható volt, hogy az Eurotax felületére a felperes nem lépett fel, tehát az ott lévő adatok helyességét nem ellenőrizte, a kontrollellenőrzést nem végezte el. Amennyiben ezt nem maga a felperes, hanem **H.R.** végezte volna, akkor az ő adatait is tartalmazta volna a rendszer, azonban a vizsgálat azt is megállapította, hogy az Eurotax rendszerbe **H.R.** sem lépett be, sőt ő maga a meghallgatásán is így nyilatkozott, egyértelműen rögzítette, hogy ezt a rendszert **V.ZS.** használta. Önmagában ezen felperesi mulasztás esetleges alperesi kár hiányában is megvalósítja a terhére rótt kötelezettségszegést.

- [73] Peradat, hogy az ún. hordós kártyák célja az volt, hogy a mindennapi üzemeltetés során használt eszközöket, illetve a flottához beszerzett gépjárművekre való tankolásokat ezen, bankkártyaként működő ún. hordós kártyák terhére valósítsák meg. Peradat szintén, hogy a felperes beosztása alatt álló munkavállalók részéről visszaélések történtek ezen hordós kártyák használatával. Azt a tényt, hogy **H.R.** részéről a hordós kártyával való visszaélés megtörtént, felperes sem vitatta. Mind a felperes munkaköri leírásából, mind pedig a felperes által is elismerten egyértelműen megállapítható volt, hogy **H.R.** ellenőrzését felperes alakította ki, az az ő kötelezettsége és felelőssége volt. Bár ugyan az is megállapítást nyert, hogy a hordós kártyákra vonatkozóan külön előírás, szabályzat a munkáltatónál nem készült, azonban a felperes munkaköri leírásából pontosan az ilyen esetekre, az általa irányított munkavállaló konkrét tevékenységére, feladatára kellett volna egy olyan eljárási rendet, kontrollmechanizmust kialakítani és azt következetesen számonkérni, amely alkalmas arra, hogy a szabálytalan működést kiszűrje, illetőleg megelőzze. Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság ítéletében, hogy a felperes ellenőrzési kötelezettségét képezte az alá beosztott **H.R.** munkavállaló felügyelete, valamint, hogy felperes tudomással rendelkezett arról, hogy az egyik ilyen ún. hordós üzemanyagkártyát **H.R.** használta. **K.J.** tanúvallomásában egyértelműen megerősítette, hogy az adatokat rögzítő ... rendszerhez a felperesnek hozzáférése volt, mely során az adatok ellenőrizhetők lettek volna és így a visszaélések pedig kiszűrhetők. A tanú azt is megerősítette, hogy csupán szűrőpróbaszerű ellenőrzés is felfedhette volna az elkövetett visszaélést.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint ezen felperesi kötelezettségszegés nem minősül olyan jelentős mértékűnek, amely egy azonnali hatályú munkáltatói intézkedést alapozna meg. Ahogy arra a másodfokú bíróság korábban is uralt, a felperes munkakörének lényegét, alapvető jellegét az ellenőrzési és felügyeleti jogkör alkotta. Ezen alapvető kötelezettségének megsértése jelentős mértékűnek tekinthető akkor, amennyiben az a munkáltató károsodását is előidézi, akkor is ha a kárt nem maga a felperes okozta.

Önmagában az a körülmény sem mentesíti a felperest, hogy a hordós kártyákra kialakult rendszer már a felperes munkaköri pozíciójának betöltését megelőzően történt, hiszen a felperes felelősségi- és feladatköréből pontosan ezen rendszereknek az ellenőrzése és szükség szerinti átalakítása, módosítása lett volna elvárható. Ehhez különösebb munkáltatói utasításra sem volt szükség.

[74] A T.T. által tett bejelentés kapcsán arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy a bizonyítási eljárás során az alperes által csatolt ... számú, ... Szabályzat rendelkezései a bejelentési kör szabályait egyértelműen rögzítették. Eszerint az alperesi bankcsoport minden alkalmazottjának, akinek akár csak gyanúja merül fel azzal kapcsolatosan, hogy a Szabályzat rendelkezéseit megsértették, haladéktalanul jelentenie kell a rendelkezésre álló információt és a gyanút. Ezt a jelentést pedig közvetlenül a ... Csoport felé kell megtenni. A szabályzat még arra is kitért, hogy gyanú esetén nincs szükség a teljes tényállás ismeretére. Ezt követően pedig részletesen szabályozta, hogy milyen biztosítékok és eljárási rend alapján kell ezen bejelentésnek megtörténnie.

Peradat, hogy a felperes részére T.T., aki a ... Kft. ügyvezetője volt, 2016. nyarán szóban jelezte, hogy a bank nevében eljáró személyek visszaélést folytatnak a javítások és alkatrész-megrendelések körében, ahol a cége visszasságokat észlelt. Ezt T.T. tanúvallomásában is megerősítette. A fent idézett szabályzat szerint a felperesnek ezen tájékoztatást az alperesi ... terület felé kellett volna továbbítania. Ezen kötelezettsége akkor is fennállt, amennyiben ilyen utasítást a közvetlen felettesétől nem kapott. Azért van jelentősége a közvetlen jelzési kötelezettségnek, mert ilyen esetben a felperes szubjektív véleménye („pletykának” ítélte meg T.T. bejelentését) befolyásolhatja a kérdés ellenőrzését annak érdemi vizsgálata nélkül, ahogy arra jelen perbeli esetben sor is került. Pontosán azért várja el megalapozottan az alperesi munkáltató akárcsak a gyanú ... terület felé való jelzését, mert az adott terület bír azokkal a jogi és egyéb eszközökkel, amelyek alkalmasak a bejelentés komolytalanságának vagy a megalapozottságának az érdemi eldöntésére, vizsgálatára. A felperes tehát megszegte azon kötelezettségét, miszerint a munkaköri leírásban megfogalmazott előírásokat, szabályokat megtartja, valamint elmulasztotta teljesíteni azon ellenőrzési feladatait, hogy a kapott jelzést követően a saját eszközeivel, a saját csoportjában rendelkezésre álló adatokat ellenőrizze, azoknak utánajárjon.

Nem osztotta a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megfogalmazott azon álláspontot, miszerint a felperes a felettese utasításának megfelelően járt el, amikor azt kommunikálta T.T. felé, hogy a konkrét problémát írásban közölje a bankkal. A felperes tudta vagy legalábbis tudnia kellett, hogy a rá vonatkozó szabályok szerint ezen jelzés okán neki közvetlenül a ... terület felé fordulva kellett volna a bejelentést megtennie. Tekintettel arra, hogy a szabályzat kifejezetten utal a tényállás ismeretének hiányossága esetén való bejelentési kötelezettségre, így az sem mentesíti a felperest, hogy konkrétumok sem hangzottak el. Ezen bejelentést követően ugyanis a ... terület lett volna abban a helyzetben, hogy érdemben döntsön a bejelentés megalapozottságáról.

[75] A másodfokú bíróság a felperes által megvalósított kötelezettségszegések körében utal arra a régóta érvényesülő, következetes ítélkezési gyakorlatra, miszerint a munkakörével kapcsolatos kötelezettségét szándékosan és jelentős mértékben szegi meg az a felelős beosztású munkavállaló,

aki nem követeli meg és nem ellenőrzi a munkáltatónak a munka végzésére, továbbá a munkafegyelemre vonatkozó és a munka jellegére tekintettel kiemelkedően fontos rendelkezéseinek betartását (BH1994. 573.). Nem lehet kétséges az, hogy a felperest terhelő ellenőrzési, felügyeleti jogkör a felperes alapvető munkaköri kötelezettsége volt, így az Mt. 78. § (1) bekezdésében jelölt, munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség került megszegésre ezen mulasztások megvalósulásával. A szándékosság és a súlyos gondatlanság körében azt emeli ki a másodfokú bíróság, hogy felperes csoportvezetői beosztásához kapcsolódóan más munkavállalók felett gyakorolt ellenőrzési, utasítási jogkört, így tőle fokozottabb felelősség és körültekintés volt elvárható, mint az ilyen vezetői jogosítványokkal nem rendelkező beosztottaktól. A súlyos gondatlanság kitétel megállapítható mindazon tényállási elemek vonatkozásában, amikor a T.T.től érkező bejelentést arra hivatkozással nem jelezte az Ellenőrzési Csoport felé, hogy V.ZS. nem a ... alkalmazottja volt, valamint, hogy ő ilyen pletykaszintű dologgal nem foglalkozott. Szintén súlyos gondatlanság érhető tetten a hordós kártyákkal való, H.R. tevékenységének megfelelő ellenőrzésének elmulasztása, valamint a külsős dolgozók felügyeletének hiánya kapcsán is. Az is feltűnő közömbösségre utal, hogy a felperes több esetben is hivatkozott a munka mennyiségével kapcsolatos kapacitáshiányra, a konkrét és közvetlen munkáltatói utasítás hiányára. A jelentős mérték körében arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy a felperes által megvalósított mulasztások egy folyamatos állapotban nyilvánultak meg, hiszen a felperes a munkafolyamatok és a munkavállalók felett nem gyakorolt tényleges kontrollt. Nem valósult meg a munkafolyamatok irányítása, ellenőrzése, az adott ellenőrzési rendszer esetleges szükséges módosítása. Felperesi mulasztás tette lehetővé az alperesi rendszerben bekövetkezett visszaéléseket esetlegesen alperes károsodásával együtt.

- [76] A másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a felperes által a gépjárműjavítások és alkatrészek beszerzése, a gépjárművek értékesítése és a személyi használatú jogosultságok használata, a T.T. által tett bejelentés nem megfelelő továbbítása, valamint a hordós kártyákkal történő visszaélések körében elkövetett kötelezettségszegések olyan jelentős mértékűek voltak, amelyek megalapozottan vonták maguk után az alperesi azonnali hatályú munkáltatói intézkedést. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság mérlegelése okszerűtlennek minősült, és azzal szemben a másodfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes által megvalósított kötelezettségszegések megalapozottan vonták maguk után a munkáltatói intézkedést.

Záró rész

- [77] A másodfokú bíróság a fent kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 253. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.
- [78] A másodfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel kötelezte a pervesztes felperest az alperesi első- és másodfokú perköltség megfizetésére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerinti, általános forgalmi adót is tartalmazó mértékben.
- [79] Ugyancsak pervesztességére figyelemmel köteles a felperes megfizetni a le nem rótt kereseti és fellebbezési eljárási illetéket az illetékről szóló 1990 évi. XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése,

42. § (1) bekezdés a) pontja, 46. § (1) bekezdésében foglalt mértékben a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének alkalmazásával.

[80] A felperes a keresetlevélen 336.000 forint illetéket rótt le, így a másodfokú bíróság ennek megfizetésére ítéletében már nem kötelezte.

[81] A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálására a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján került sor.

[82] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233/A.§-a zárja ki.

Budapest, 2020. október 6.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

. Miholics Klaudia s.k.
előadó bíró

. Kovács Edit s.k.
bíró